

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1887-1932.

1935 Csütörtök, 1935. augusztus 22
183. szám.

MENTSÜK, AMI MENTHETŐ!

Ha hirtelenében mérleget csinálnánk az Arad megmentése érdekében néhány nappal ezelőtt ki-hirdetett akcióról, siralmasan rövid volna a jelentés. Aktivum: két városi bizottság megválasztása, amelyek majd kiagyalják a tennivalókat. Passzívum: az Astra-gyár elköltözése, többszáz visszaadott iparengedély, többszáz elköltözés, felmondott lakással és néhány ezer kifizetett adóárverés. Ki hihetné ezek után, hogy kellő körülmények között indulhat meg az életrevaló gondolat akciója-nak valóban termékeny kibontakozása?

Abban maradtunk, hogy a két városi bizottság, — melynek tagjai közül egyébként érthetetlen módon hiányoznak a város egyes leginkább érdekelt társadalmi és gazdasági rétegeinek hivatott szakmai képviselői, — munkaprogramot dolgoz ki a legsürgősebb teendőkről. Ezek között természetesen sokmindenféle programpontra szerepel, politikai, taktikai, gazdasági szempontok szerint gondosan összeválogatva. Hallottunk lelkes terveket arról is, miképpen fogják idecsábítani a vállalkozó idegen tőkét, a külföldi gyáripár előkelő képviselőit, hogy minél előbb új munkatelepek nőjjenek ki a földből az elárvult gyártelekek helyén, ragyogó építmények sorakoztak föl a folyó-parti strandon, gyógyvizzé változott a szőkefodru folyam árja és vámszabadraktárak nőttek ki ez álombeli város pályaudvara körül. A képzelet nekilábadul csodapáripája táltosként száguld, hiszen nem köti egyelőre semmiféle reális pánya, adottság, kényszerűség, amikor arról beszélhetünk, mi minden kellene, amink nincs. Am miért nem beszélünk legelsősorban is arról, — amink még megvan? Ami még itt van, kitart a küzdelemben és védelemre, bajtársi támogatásra vár...? Miért nem ott kezdjük a mentés munkáját, a „vesztett fejszének” a nyelénél, amint a közmondás tartja? A konkrét, lehető tennivalók egész garmadája sorakozna föl azonnal, ami mind a helyzet enyhülését, javulását eredményezné, hiszen valamilyen tudjuk, mit kell tenni, hol és hogyan kell cselekedni.

Kezdjük ott, hogy vannak aradi szakkönyveink, amelyekből megállapítható, hogy számos gazdasági, tökéletes és fejlődésképes ipari és kereskedelmi vállalat működik még Aradon, annak ellenére, hogy már annyit elvesztettünk az elparancsolt közintézményeinken kívül. Ezek a vállalatok, az aradvárosi közvagyon tényezői százszázalékos módon megérdemlik, sőt joggal elvárhatják, hogy egy társadalmi és gazdasági köz-akció mozduljon meg érdekükben, hiszen ezek még állják a harcot, melyet más vállalatok már feladtak és napról-napra megújuló küzdelmet folytatnak ugyanazokkal a körülményekkel, amelyek elől az elköltözöttek meghátráltak s az elköltözésre készülők menekülni szándékoznak. Rossz stratégiák volnának, ha csakis a külföldi csapatoktól várnánk a segítséget, amikor még áll valahogy az első tűzvonalkunk: miért hunynánk be a szemünket küzdelmeik felett, miért hagynánk továbbra is sorsukra őket?

Nyílt titok, hogy az aradi vállalkozási szellemet nem az invenciótlanság harmadolja, hanem legelsősorban is az adópolitikánk, amely szisztematikusan tulértékeli vállalataink közteherbíró-képességét. A kivetési apparátus kivetíti a terhet, a behajtási behajtja, — ha tudja, — s míg az aradi kisiparos akkora adóalapot kap, mint egy mehe-dinti-i nagyvállalat, a rendelektől megfélemlített és egzisztenciájáért remegő pénzügyi tisztviselő egyszerű, de irtóvalatlan végrehajtó szervvé fásul, ahelyett, hogy kötelességéhez híven egyformán szem előtt tartaná a kincstár és az adófizető lét-érdekeit. Am az a tény, hogy Arad városa Arad.

megyével együtt kell viselje a rá-rótt adó összegét, azt eredményezi, hogy ennek az összegnek 80 százalékát a behajtás a városi lakosságtól szedi be, mert így könnyebb, közelebb esik s a pénzügyminiszteriumban nem ismerik a türelmet. Így a város gazdasági intézményeinek kell viselnie az egész megyére kivetett közterhet, mert a földművest konverzió védi, vagy egyszerűen fizetése-képtelen. Emlékezzünk vissza: hány komoly aradi vállalat költözött csak azért Bucurestibe, mert ott, az ország fővárosában az aradi adóalapjuknak a felét se vetették ki rájuk?

Am ne feledjük, amikor az aradi vállalatok életet pusztító okokról írunk, a hivatásos denun-ciánsokat, a megrögzött feljelentőket és a suttogó zsarolókat sem, akiknek láthatatlan guerilla-csa-patai szabad vadászterületnek tekintik ma is a produktív ipar, a nemestradióju kereskedelem aradi munkaterületeit, intézményeit. Emlékezzünk

rá, hogy voltak évek, amikor egyetlen egy névtelen feljelentés is elég volt hozzá, hogy tisztos vállalat vezetőket, évtizedes adófizetőket rendőrségre, ügyészségre citáljanak, hogy közben a félrevezetett hatóságok mögött a legbrutálisabb zsarolási ma-nőverek hálózák be áldozataikat. A gazdasági élet e sötét kalózái ma sem jutottak még mind rendőrkézre, zaklatásaikkal éppúgy nyugtalanítják a piacot, mint eddig. Meddig még...?

Mielőtt külföldre mennénk, vállalatok, tőké-k után, nyilvánvaló, hogy vannak tennivalóink, ame-lyek itt, Aradon és az országban várnak rendezés-re, tisztogatásra. Legelsősorban is annak érdeké-ben kell összefognia a város társadalmának, hogy azokat az okokat szüntesse meg, küszöbölje ki a gazdasági közéletünkől, amelyek az ittmarado vállalatok munkáját teszik lehetetlenné. Ha ezt sikerül az illetékes kormánytényezők segítségével kivívni, reálisra téve mindazokat a körülményeket, amelyek között a meglévő vállalataink ma egy-szerű életükért is heroikusan küzdenek, — úgy jöhetnek a nagyvonalu tervek, új vívmányok és megváltó koncepciók: a nehezen máris tul-leszünk. (J.)

Macdonald kísérlete a béke megmentésére

Ujabb angol—olasz konferenciát hívnak egybe — Az angol kormány csü-törtöki minisztertanácsa a nemzetközi politika előterében

Amerika nem szállít fegyvert hadviselő államoknak

Amint előre gondolni lehetett, Anglia sem nézi behunytt szemmel a kudarcot-vallott párisi értekezlet nyomán előállott helyzetet. Csütörtöki Angliában minisztertanács lesz, amely a Press Association szerint rendkívüli fontossággal bír. Meglehet, — írja a lap — hogy a minisztertanács történelmi jelentősé-gű elhatározásokat hoz. Samuel HOARE külügyminiszter és EDEN most készítik elő a jelentést, amelyet a csütörtöki miniszter-tanács elé fognak terjeszteni. A tanácskozá-sok programján a következő pontok szere-pelnek:

1. Haladéktalan intézkedések, amelyeket foganatosítani kell Olaszország intranzigens állásfoglalásával szemben.

2. Megtorló, vagy kényszerintézkedések Olaszország ellen.

3. Az addis-abeai angol követség meg-védésére vonatkozó intézkedések, amelyek kapcsán újabb angol csapatokat küldenek az abesszin fővárosba.

4. Az Abessziniával szomszédos angol gyarmatok biztonságának emelésére szük-séges intézkedések.

5. Az angol kormány magatartásának módosítása a fegyver és municiókivitel te-kintetében. Csaknem bizonyos az, hogy az angol kormány feloldja a kiviteli tilal-mat Abesszinia irányában.

6. Annak megállapítása, hogy Anglia mi-lyen állást foglal el a Népszövetség szeptem-ber 4-iki ülésén.

Politikai körökben rámutatnak arra, hogy Anglia sem marad izoláltan a népszö-

vetségi ülésen és jogosan számít a Népszö-vetség államai többségének a támogatására.

Az angol felelős körökben tartózkodnak minden nyilatkozattól. Bizonyos azonban, hogy Franciaország és Anglia a legszorosabb együttműködésben igyekeznek majd az abesz-szin viszályt békés megoldás felé terelni. A londoni lapok egyébként tegnap azt a hírt közöl-ték, hogy az angol követ Rómában megjelent, amely közt a külügyminiszteriumban és kormánya utasít-ásához képest bejelentette, hogy abban az esetben,

ha az olasz csapatok Abesszinia területére nyomulnak, az angol csapatok haladéktal-anul megszállják a Tana-tó vidékét.

Londoni illetékes helyen különben ezt a hírt megcáfolták. Az Evening Standard szerint An-glia olyan javaslatot szándékozik a Népszövet-ség elé terjeszteni, amely az abesszin konfliktus feletti döntést elhalasztaná. A népszövet-ségi alapokmány azon szakaszát szeretné An-glia gyakorlatilag alkalmazni, amely kimondja, hogy

három hónapig a két egymással szemben-álló félnek minden ellenségeskedéstől tar-tózkodnia kell, további hat hónapon ke-resztül katonai akciót nem indíthat meg.

Ez kilenc hónapos időnyereséget jelentene a diplomácia számára. Valószínűtlen azonban, hogy a közel negyedmilliónyi Keletafrikába szállított olasz katona ilyen hosszú ideig tétle-nül vesztegelhessék. A Giornal d'Italia felteszi a kérdést: Hogyan képzelik el azt Londonban,

hogyan a Duce rendelte vissza a keletafrikai csapatokat? Melyik állam vállalná a kello anyagi és erkölcsi felelősséget arra az esetre, ha Olaszország visszahívna mozgósított és harci

vágytól fűtött seregét? Az olasz sajtónak ez a feltevése nyíltan mutatja, hogy Olaszország most már gazdasági okokból sem vonulhat vissza a keletafrikai háborútól.

György angol király közbelép a béke érdekében

Beavatott angol politikai körökben tudni vélik, hogy a szerdai tanácskozások során HOARE külügyminiszter kihallgatáson volt György királynál, aki ama véleményének adott kifejezést, hogy Angliának tovább is mindent el kell követnie a béke érdekében. Ujabb tárgyalási lehetőséget kell megteremteni és erre vonatkozólag már tervek is kerültek forgalomba. Arról van szó, hogy MACDONALD volt miniszterelnök, aki jelenleg a külügyi bizottság élén áll, megteszi a szükséges lépéseket egy újabb angol olasz tanácskozás összehívására.

Szó van arról, hogy Macdonald legközelebb Rómába utazik, hogy személyesen tárgyaljon Mussolinivel.

Az angol külügyminisztérium elzárkózik az információadástól ebben a kérdésben. Más hír-

MACDONALD

adás szerint a francia kormány is azon fáradozik, hogy lehetőség szerint kitolja a háború megindításának időpontját, ha pedig kitörne a háború, úgy az Afrikára korlátozódjon. A francia külügyminisztérium állandóan csak azt hangsúlyozza, hogy Franciaország egyetlen olyan lépést sem tett és a jövőben sem tesz, amelynek intenciója ellentétben állana a Népszövetség intencióival. A francia kormánynak nagy nehézségeket okoz a baloldali frontnak a fellépése, amely a párisi konferencia kudarcát kormánybuktatási akcióra akarja felhasználni. A baloldali lapok erősen támadják Laval miniszterelnököt és őt, valamint a római egyezményt okolják a kudarcért.

A háromhatalmi értekezlet kudarcának hírére az Addis-Abeában élő olasz kolónia elhagyta az országot és most már csak a konzulatusi tisztviselők maradtak meg a helyükön. Hasonlóképpen cselekedtek a többi idegen állampolgárok is. Illetékes helyről szerzett információk szerint attól tartanak, hogy háború kitörése esetén az olasz haderő nyomban megkezdje Addis-Abeba légi bombázását.

BRÜSSZEL-ből jelentik: A második in-

Ujabb kormányválság fenyeget Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A jugoszláv belpolitikai életben újabb idegesség mutatkozik. Az újonnan megalakult radikális munkaközösség aktivitása elé váratlan nehézségek gördültek. Előtérbe került ugyanis az a kérdés, hogy a munkaközösségekben résztvevő pártoknak milyen lesz az egymáshoz való viszonyuk. Ennek a kérdésnek a tisztázása azért volt nagyfontosságú, mert Proka Auer Urbane, valamint Stefanovics minisztereknek összhangban kell együtt dolgozni a radikális munkaközösségek létrehozó Sztójadinovics miniszterelnökkel. Miután a kormányban helyet foglaló személyiségek kijelentették, hogy nem csatlakoznak a radikális munkaközösséghez, új helyzet állt elő és most vagy Sztójadinovics mond le, vagy pedig az ellenpárti miniszterek fognak lemondani.

ternacionálé kiadta a jelszót az összes szakszervezeteknek, hogy szeptember negyedikéig, vagyis a Népszövetség tanácsüléseiig tartanak sorozatos háborúellenes tüntetéseket.

A suez csatorna elzárása

Az angol közvélemény rendkívül pesszimistikusan ítéli meg a helyzetet. Macdonald, akit szabadságáról visszahívtak, egyik sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy

1914. óta nem volt olyan súlyos a nemzetközi helyzet, mint most.

A Daily Telegraph jelentése szerint a nemzetközi helyzet súlyosságára való tekintettel Baldwin miniszterelnök személyesen fogja képviselni Anglia érdekeit a népszövetségi tanács szeptember negyedikéi ülésén. A Morningpost szerint az olasz-abesszin háborút a dolgok jelenlegi állásában adottságnak kell tekinteni és most már a diplomácia csak arra szorítkozhat, hogy az olasz-abesszin konfliktusból ne keletkezzen olyan bonyodalom, amelyből világháború lehet. A Times úgy véli, hogy az olasz-abesszin háborút egyetlen módon lehet csak megakadályozni és ez a mód a Szezi csatorna elzárása. Erre azonban a Népszövetségtől kell, hogy Anglia felhatalmazást kapjon. Ennél a lépésnél azonban erősen tekintetbe kell venni, hogy jelenleg félmillió olasz katona áll a francia határon és ezzel szemben az ugyanitt szolgáló teljes francia csapatok száma 300 ezer főre tehető. Laval francia miniszterelnöknek nagyon elővigyázatosnak kell lennie. Genfben, hogy elkerülje az Olaszországgal való surlódásokat.

Baldwin miniszterelnök vezetése mellett az angol kormány ma előkészítette a csütörtöki minisztertanácsot. Eden főpecsétör ismertette a párisi tárgyalások eredményeit és annak lefolyását. Az értekezlet idejében nagy tömeg gyűlt össze a miniszterelnöki palota előtt, amely kíváncsian várta a kiszivárgott híreket. A fekete ingesek röpcédulákat osztogattak, amelyen követelték, hogy Anglia zárja el a Szezi csatornát az olasz csapat-szállítások elől.

Az angol hivatalos közlés szerint az Indiai hadsereg egy része megszállja Addis Abebát, illetve az addis-abbabai angol követséget, amennyiben a háború során az angol követség személyzetének élete veszélyben forogna.

Olasz-spanyol konfliktus

Az Egyesült Államok hivatalos körei élénken figyelik az abesszin-kérdés körül támadt fejleményeket, illetékes helyen azonban gondosan elzárkóznak minden nyilatkozattétel elől. Az amerikai sajtó nemzetközi bonyodalmaktól tart. A lapok szerint az amerikai kormány egyelőre csendesen szemléli az eseményeket.

Olaszország szeptember 14-én háborút üzen Abessziniának

Washingtonból jelentik: A külügyi bizottság a napokban terjeszti a szenátus és a képviselőház elé az Egyesült Államok semlegességéről szóló törvényjavaslatot, amely szerint mielőtt a köztársaság elnöke kihirdeti, hogy valamelyik állam hadban áll a másikkal, egyetlen amerikai vállalatnak sem szabad fegyvert vagy más hadianyagot szállítani a háborús felek számára. A törvény ellen vétők 10 ezer dollár pénzbüntetéssel és öt évig terjedő fegyházzal büntethetők. Ugyancsak szigorúan tilos amerikai gőzösöknek más államból származó fegyverszállításokat vállalni és az amerikai kikötőhatóságok nem adhatnak védelmet olyan külföldi hajóknak, amelyek fegyvert vagy egyéb hadianyagot szállítanak egymással háborúskodó államoknak. Az amerikai sajtó az olasz-abesszin konfliktussal kapcsolatosan is foglalkozik a semlegességi törvényjavaslattal és arra a megállapításra jutott, hogy

Olasz kormánykörökből kiszivárgott hírek szerint Olaszország szeptember 14-én megüzeni a háborút Abessziniának. Arra számítanak, hogy az olasz csapatok 3 hónap alatt elfoglalják Addis-Abeabát és hat hónap leforgása alatt teljesen befejezik a keletafrikai háborút. Az a terv továbbá, hogy Menelik császár unokáját megkoronázzák és az ország teljes meghódítását csak ezután viszik véghez.

főleg azért, hogy Anglia fáradozásait ne zavarja.

Abban az esetben azonban, ha Olaszország elküldi hadüzenetét, Amerika szigorú fegyverexporttilalmat léptet életbe.

Az olasz-abesszin feszültségnek újabb érdekes bonyodalma van. A madridi lapok szerint a Cadix-kormányzóság területén levő Cabo de Tarifa-öbölben két olasz hidroplán szállt le. Az olasz repülőgépek megjelenése nagy pánikot keltett. A repülőgépek parancsnoka azzal magyarázta leszállását, hogy municiót szállító olasz hajókat akar megvédeni, amelyek a Cadixi tengeröbölben áthaladnak. Az olasz hidroplánok leszállásának hírére azonnal mozgósították a környéken levő valamennyi katonai alakulatot. A helyzet annál feszélyeztebb, mert köztudomású, hogy

Spanyolország legutóbb az Angliával való legteljesebb kollaborálása mellett döntött a keletafrikai kérdésben.

A londoni tőzsdén egyébként a háborús hírek miatt nagy áresések voltak. Most már bizonyos, hogy a szeptemberi népszövetségi ülés szakon Angliát maga Baldwin miniszterelnök képviseli.

A francia sajtó nagy izgalommal várja a csütörtöki angol minisztertanács eredményét. A Journal foglalkozik a minisztertanácsnak a fegyverszállítási tilalomnak a visszavonására vonatkozó pontjával és megállapítja, hogy az angol kormánynak jól meg kell fontolnia ezt a lépését, mert ez olyan kombinációkra adhat alkalmat, amelyek még jobban elmérgesítik a helyzetet. A Matin nyíltan megmondja, hogy amennyiben Anglia feltételezi a fegyverszállítási tilalmat, úgy ezt Olaszország feltétlenül ellenséges magatartásnak fogja minősíteni. Londonból érkezett jelentés szerint Hoare külügyminiszter Londonba való visszaérkezésekor nyilatkozott a sajtó munkatársainak és kijelentette, hogy Angliának mindent el kell követnie, hogy a megegyezés útját egyengesse, de egyben Nagybritánia magatartását kizárólag a saját érdekek befolyásolhatják. Párisban különben nem sok reményt fűznek a diplomácia további munkájához. A francia külügyminisztériumból származó vélemény szerint most már nincs sok alap és kiindulópont a tárgyalások folytatására. Mielőtt Eden eltávozott Párisból, Laval miniszterelnök arra kérte, hogy hasson oda, hogy a brit kormány ne lépjen fel agresszív módon, mert az végzetesen elmérgesítheti a helyzetet. A Times szenzációs cikkben foglalkozik a párisi tanácskozások eredménytelenségével. Megállapítja, hogy úgy Angliának, mint Franciaországnak most már haladéktalanul be kell látnia, hogy a gyarmatok kérdése nincs elintézve.

Egyre több bizonyíték van arra, hogy a gyarmatoknak újból felosztása elkerülhetetlen.

Európa háborús hangulatára ez a legméltóbb válasz.

A legújabb hírek szerint a külügyi bizottság már meg is szavazta a törvényjavaslatot, amelynek eredeti formája némi változást szenved, amennyiben a köztársaság elnökére ruházza annak elbírálási jogát, hogy milyen esetekben kell alkalmazni a semlegességi törvényt.

Az Oeuvre szerint az angol kormány jegyzéket intézett a berlini kormányhoz, amelyben kérdést intéz arra vonatkozólag, hogy mi a véleménye egy olyan egyezményről, amit a keleti államok kötnének meg egymással. Politikai körökből az a hír szivárgott ki, hogy a német kormány elutasító álláspontra helyezkedik, mert be akarja várni egyrészt az olasz-abesszin háború alakulását és a memeli népszavazás eredményét.

Eltemették báró Urbán Pétert

Horthy Miklós magyar kormányzó és előkelőségek egész sora kísérelte
Kunágótán utolsó útjára az elhunytat

Budapestről jelentik: Augusztus 20-án, kedden délután négy órakor nagy részvét és impozáns külsőségek közepette helyezték örök nyugalomra a csanádmegyei Kunágótán báró Urbán Péter országgyűlési képviselőt. A magyarországi társadalom színe-jáva, az elhunyt rokonainak, barátainak és tisztelőinek hatalmas tábora jelent meg a kunágótai családi kastélyban, hogy résztvehessen a melegsziví emberbarát, Urbán Péter báró búcsúztatásánál.

A kunágótai kastély impozáns parkjának közepén kápolna emelkedik és a kápolnában van a családi sírbolt, ahol az elhunyt szülői: Urbán Iván volt aradi főispán és felesége örök álmukat alusszák. A kápolna előtt hatalmas, gyepes térség foglal helyet, árnyas fák gyűrűjében. Ezen a térségen állították fel az elhunyt Urbán Péter báró ravatalát, amelyet valóságos virágerdő borított. A ravatal körül már négy óra előtt egyre növekvő számban gyülekezett az előkelő közönség, amelynek soraiban ott volt az elhunytal rokonságban levő Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és felesége. A magyar kormányzó különvonaton utazott a csanádmegyei Bánhegyesre, ahonnan autón folytatta útját Kunágótára, hogy résztvegyen Urbán Péter végtisztességén. A temetésen résztvevő rokonok, barátok, tisztelők és jóismerősök sorából a következőket ragadjuk ki. Ott voltak: Kintzsig János, gróf Woracický Károly, gróf Breda Viktor és neje, Issekutz Géza vezérigazgató, dr. Borsos Béla, Purgly László és neje, Az elhunyt legközelebbi rokonai közül az özvegyen kívül báró Urbán Pál, Urbán Gáspár és felesége, az elhunyt négy unokája, ifjabb Gaskovits Ernést, Gaskovits Péter, Melczér István és neje, Szinnvey-Merse Félix, a magyar kormányzó fia: Horthy István és ifjabb Horthy Miklós, azonkívül Abafy Miklós, Márlássy N. Ott volt Purgly Emil volt magyar miniszter, továbbá a rokonj és baráti viszonyban levő Purgly-, Vásárhelyi-, Jakabffy-, Rónay-, Beliczay-, Ujházy-, Ráday-, Wekerle- és Justh-családok.

Pontban négy órakor kezdetét vette a gyászszertartás, amelyet Glatfelder Gyula dr. csanádi püspök végzett, aki keresetlen, szép beszédében kiemelte az elhunyt szívjóságát, meleg emberszeretetét. Ezután Pulnoky Mór a magyar országgyűlés nevében, a csanádmegyei törvényhatóság nevében Fáy István főispán mondottak beszédet, majd Marton Béla országgyűlési képviselő az elhunyt politikai pártjának nevében szólalt fel és azt hangoztatta, hogy az elhunyt soha nem volt a nyilvános szereplés, a közéleti érvényesülés embere és előkelő összeköttetései, amelyek

oly nagy lehetőségeket jelentettek, soha nem használta ki a maga javára. Végül az eleki választókerület nevében Kollos István mondott megható beszédet. A sok könnyet fakasztó, keresetlen búcsúbeszéd elhangoztatásával báró Urbán Péter koporsóját felemelték a ravatalról és örök nyugalomra helyezték a családi sírboltban szülei oldalán.

A gyászoló rokonok, barátok nagy tömegén kívül ott volt a temetésen ugyyszólván egész Kunágóta község lakossága, a környék földbirtokossága és a birtok egyszerű alkalmazottai, akik osztály- és rangkülönbség nélkül mindannyian meggyászták a melegsziví, igazi embert, Urbán Péter bárót. Ott voltak a temetésen az eleki választókerület küldöttsége, azonkívül a különböző jótékonyági egyesületek, amelyeknek az elhunyt aktiv tagja volt. A temetési szertartás befejeztével a magyar kormányzó még este visszautazott Budapestre. Eltávozott a temetésen résztvevő közönség is és magára maradt a gyászoló család. Estére már magánosan zuhtak a kunágótai kastély parkjának ősi fái. Gazdájuk megtért őseihez.

Szabadlára helyezte a Semmitőszék dr. Kis Sándor aradi vágóhídi igazgatót

— A legfelsőbb bíróság teljes egészében a védelem álláspontját fogadta el —
Táviratilag értesítették a védők a kórházban belegen fekvő vágóhídi igazgatót

Nagy érdeklődés előzte meg a bucuresti Semmitőszék mai tárgyalását, amelyen — többek között — ismert aradi ügyet vettek tárgyalás alá. Ismeretes, hogy az aradi törvényszék letartóztatta dr. Kis Sándor aradi vágóhídi igazgatót, akit azzal vádoltak, hogy hamis vallomást tett egy kihágási pörben egy aradi sertéskereskedő javára, azonkívül, hogy hamis bizonyítvány segítségével szerzett egy bihormegyei községben állampolgársági bizonyítványt. A védelem, amelyet dr. Hentiu Ioan és dr. Sirbu Gheorghe láttak el, arra hivatkozott, hogy az igazgató téves vallomásának megtétele után nyomban külön beadványban ismertette az aradi törvényszékkel tévedését, azonkívül, hogy a bizonyítvány ügye már elévült, különben sem dr. Kis csináltatta azt, miután az egész állampolgársági ügyét egy oradeai ügyvéd intézte. Ugy a törvényszék, mint a tábla elutasították a védelem szabadlára helyezési kérelmét, mire az ügy dr. Hentiu semiségi panaszra nyomán a Semmitőszék elé került. Itt a két aradi ügyvédén kívül dr. Ser-

bescu bucuresti-i ügyvéd is védőként szerepelt.

A Semmitőszék teljes egészében helyt adott a védelem kérésének és elrendelte dr. Kis Sándor szabadlára helyezését. Az értesítés szerdán este érkezett meg Aradra és csütörtökön előreláthatólag már sor is kerül a szabadlára helyezésre.

Maga Kis Sándor dr. szerdán este vette tudomásul a hírt. A vágóhídi igazgató napok óta súlyos betegen az aradi közkórházban fekszik — amit egyes helyi organumokban súlyos támadások és gyanúsítások kíséretében adtak hírül — és dr. Hentiu Ioan táviratilag értesítette Kis dr.-t, valamint feleségét a semmitőszéki döntésről. Az ügy aktái most visszakerülnek az aradi törvényszékhez, amely kitűzi a főtárgyalást és dr. Kis szabadlában védekezhet az ellene emelt vádak ellen.

Gyapotból építenek utakat Amerikában

5000 dollárba kerül egy másfél kilométeres út

Newyorkból jelentik: Ford nemrég tanácsadó testületet szervezett, amelynek az a feladata, hogy az amerikai agrártermékek számára új értékesítési lehetőségeket keressen. Ennek a tanácsnak a vezetője, Carl B. Fritsche, most szenzációs bejelentést tett, amely szerint a gyapot maradékait kitűnően lehet felhasználni utak építésénél. Legutóbb az Osnaburg nevű gyapotszövedéssel kísérleteztek aszfaltutaknál és ez a könnyű szövet jobb kötőanyagának bizonyult, mint akár a vasrudak, akár az acélórót a betonnál.

A szövet ugyanis szárazon tartja az utburkolat alapépítményét és így megakadályozza, hogy az aszfaltban hólyagok, repedések, lyukak keletkezzenek. Fritsch közlései szerint a gyapotut aránylag olcsó lesz, egy angol mérföld (1,6 km.) előállításának költsége nem haladja meg az 5000 dollárt. A találmány értékesítésével Amerika mezőgazdasága évenként 12 millió bál gyapotfeleslegét szabadulna meg.

Előkelő budapesti uriaszony és egy ismert sportférfi szerelmi tragédiája

— A halálba menekültek a szerelmesek —

Budapestről jelentik: Kedd hajnalban kettős szerelmi tragédia játszódott le a Logodiuca 60. számú házban. A ház egyik garzonlakásában átlótt fővel holtan találták Kurzweil Edéné előkelő budapesti uriaszonyt és Sternthal Barna ismert sportembert. A kettős öngyilkosság hátterében szerelmi regény húzódik meg. Kurzweilné boldog családi életet élt a múlt év őszéig, férje a Magyar-Olasz Bank főtisztviselője volt. Ősszel megismerkedett Sternthallal és egymásba szerettek.

Az asszony, akinek két kisgyermek van,

bejelentette férjének, hogy mást szeret és elvált tőle. Időközben azonban Sternthal, aki gabonatözsdes, rossz üzleteket csinált és teljesen leszegényedett. A szegénység azonban nem választotta el a szerelmeseket. Napról napra találkozott a válófélben levő asszony és az anyagi gondokkal küzdő férfi, akin egyre jobban erőt vett az elkeseredés. Végül a szerelmesek elhatározták, hogy a halálba menekülnek. Sternthal hétfőn délután az asszony lakására ment. Reggelre mindkettőjüket holtan találták.

Rheuma? A S P E R I N

November 15-én nyílik meg a parlament őszi ülősszaka

November elején történik meg a kormány átalakítása

Bucurestiből jelentik: A „Tempo” értesítése szerint a törvényhozó testület új ülősszakát november 15-én nyitják meg s március 15-én zárják be. A négy hónap alatt kerül sor az új törvényjavaslatok megtárgyalására és ekkorra marad az alkotmány módosítása is. A kormány átalakítását a parlament ülősszak megnyitása előtt két héttel hajtják végre és így kívánja a jelenlegi kormány bebiztosítani, hogy az uralkodó bizalmát változatlanul bírja.

Mint ismeretes, Dinu Bratianu pártelnök holnapra összehívta a liberális párt permanens bizottságát a különböző ügyekbe kevert párttagokkal szemben alkalmazandó szankciók ügyében. A Lupta értesítése szerint a bizalmas megbeszélések során az a vélemény

alakult ki, hogy egyelőre ezekben az ügyekben ne tegyenek semmit, hanem várják meg a bíróságok döntését.

A „Lupta” úgy tudja, hogy kormánykörökben jelenleg nem dolgoznak alkotmánymódosító törvényjavaslaton. Amikor a kérdés aktuális lesz, a parlament kebeléből bizottság alakul a módosítás problémájának megvizsgálására. Ugyanakkor a kormány leszögezi majd azokat az alapelveket, amelyek az alkotmánymódosításnál irányadók lesznek.

Tatarescu miniszterelnök ma este 7 órakor Bucurestibe érkezett és éjszakára értekezletet hívott egybe lakására. Az értekezleten résztvettek a fontosabb miniszteri tárcák képviselői. Tatarescu holnap délután 4 órakor találkozik Dinu Bratianuval és 6 órakor összeül a liberális párt permanens bizottsága.

transzformátort hamar rendbehozzák. A transzformátorház beomlása következtében a szerencsétlenség színhelye közelében fekvő Hindenburg-Platz egész éjszaka teljes sötétségbe borult.

Az eddigi jelentések szerint a földbeomlásnál eltemetett 17 munkást reggel 9 óráig nem sikerült kiásni a föld mélyéből, a szerencsétlenül járt munkások valószínűleg rögtön a katasztrófa bekövetkezése után megfulladtak.

Az eltakarítási munkálatok — bár teljes eréllyel folynak — valószínűleg még egy napot vesznek igénybe. A kórházba szállított 4 munkás, akiket sikerült élve kiszabadítani, súlyosan megsebesültek.

A vizsgálat már megindult annak a megállapítására, hogy mi okozhatta a földalatti vasut alagútjának beomlását. A legvalószínűbb feltevésnek az eddigi alapián az látszik, hogy az alagút gerendái nem bírták ki a rájuk nehezedő földtömeget, amelyet az arra haladó teherkocsik és gépkocsik megmozgattak.

Viz önti el az alagutat

A mentési munkálatokat Frick belügyminiszter személyesen vezeti, aki mellett Ley dr., a nemzeti munkafront főnöke és Helledorf gróf Berlin rendőrfőnöke szorgoskodik. Az amerikai követség, amelynek épülete a szerencsétlenség színhelye mellett van, helyiséget ajánlott fel a sebesültek elhelyezésére.

Szerda délután 16 ruhrvidéki bányász érkezett repülőgépen Berlinbe, akik járatosak a mentési munkálatokban és így a Göring-alagút körül folyó mentést szakszertűen akarják folytatni. Súlyosítja a mentési lehetőségeket, hogy időnként talajvíz keletkezett és dacára annak, hogy a rendelkezésre álló szivattyúk percenként 400 liter vizet távolítanak el az alagútból, a talajvíz egyre nő.

A beomlott Göring-alagút körül folyó munkálatok katonai reflektorok fényénél folyik tovább és előreláthatólag még az éjszaka folyamán sem nyer befejezést. Eddig két könnyebben és két súlyosan sebesült munkást húztak ki a romok alól. Hivatalos megállapítás szerint összesen husz munkás tűnt el, ezek valószínűleg most is a romok alatt várják megmentésüket, vagy pedig már el is pusztultak. Az elmúlt éjszaka éjjel tájban kopogtatást hallottak a romok alól, ez a biztató jel valószínűleg teszi, hogy a romok alá került munkások még életben vannak. A mentési munkálatokban nagy nehézséget okoz, hogy a Göring-alagút most már több helyen beomlással fenyeget.

A sivatag hangja

Csányi Piroska regénye

Aradról indult el, az Aradi Közlöny szerkesztőségéből és most mint távoli üzenet, életjelt magáról, küldte be a szerkesztőségbe nemrégiben megjelent regényének tiszteletpéldányát. Csányi Piroskáról van szó, aki Satumarera ment férjhez és akinek „A sivatag hangja” című regénye valóban kivételes sikert aratott az ardeali könyvpiacra.

Az aradi közönség színes, lendületes tollú riporternő ismert meg Csányi Piroskában. Az újságírónak azt a fajtáját, aki az életet mindig egy kissé regénynek, regényesnek látja és a riportban inkább egy regényfejezetet, mint riportot kíván adni. Ez a tehetség, ez a tulajdonság sugárzik ki Csányi Piroska könyvének minden sorából. Száz százalékos regényt ad. Gazdag fantázia által kiépített, érdekes, fordulatos, lebilincselő történetet. Annyira eseményregény Csányi Piroska könyve, hogy leginkább egy változatos, izgalmas, de amellett romantikus filmhez lehetne hasonlítani.

Az ardeali irodalomban Csányi Piroska új hangot üt meg, azt a hangot, amit eddig az itteniek nem nagyon engedtek meg maguknak: nem ardeali regényt ír, nem itteni keretben és nem itteni emberekkel, nem az annyira divatos élményregényt, tapasztalat-könyvet, hanem az élményen és tapasztalaton túl, egy másik elemet hagy érvényesülni, amely a stilisztát regényíróvá avatja: a fantáziát.

Ez az eleven fantázia épít ki kerek és érdekes mesét a sivatagi történetből és ez a lebilincselő mese bizonyítja azt, hogy Csányi Piroska könyve nemcsak az avatottak, a szakmabeliek, irodalmárok, kritikusok körében hívja fel magára a figyelmet, de megtalálja — mint ahogy megelégedése után néhány héttel már meg is találta — az utat a közönség széles rétegeihez is. (m.)

40 éves a Színházi Versenybazar
mely alkalommal 10 napos 4728
Jubileumi Vásárt rendez
és ezen idő alatt az összes raktáron lévő áru
20-30 százalékkal olcsóbban lesz árusítva.

Husz betemetett munkás várja megmentését a beomlott berlini Göring-alagútban

Tizenhét halott — Fáklyafénynél folytak egész éjszaka a mentési munkálatok — Újabb beomlás fenyeget

Berlinből jelentik: Most bontakoznak ki annak a megrendítő szerencsétlenségnek arányai, amely kedden délelőtt Berlinben történt, ahol — mint megírtuk — a Brandenburger Thor közelében a földalatti vasut építésénél leszakadt az egész épülő váz és beomlott a hatalmas alagút.

A szerencsétlenség a Hermann Göring-strassei földalatti állomás építkezésénél történt.

A katasztrófának az eddigi jelentések szerint tizenhét halálos áldozata van.

A borzalmas szerencsétlenség még a keddi esti órákban is szörnyű képet mutatott. Ötven méter szélességben leszakadt nemcsak az épülő földalatti pályaudvar szerkezete, hanem a sínek is. A mélységben hatalmas emelődaruk és rengeteg faanyag torlódik egymásra. Tíz tűzörség vonult ki a szerencsétlenség színhelyére és azonkívül több utászszázad. Közvetlenül a mentési munkálatok megkezdése után

sikerült négy munkást élve kiszabadítani a romok alól.

a további mentést azonban be kellett szüntetni, mert

újabb és újabb földcsuszamlások történtek.

A mentési munkálatokban résztvevő tűzoltók és utászkatonák csak lépésről-lépésre haladhatnak előre, s először biztosítani kell az előrejutás lehetőségét. A nagy szakadék fölött mint összetört gyufaszálak lógnak a villamosvasut sínparjai.

Kopogás a föld alól

A szerencsétlenség színhelyét messze körzetben lezárták és senkit sem engednek a kordonon keresztül.

A tűzoltóság teljes erővel dolgozik, hogy a beomlás helyén megtegye a szükséges mentőmunkálatokat. A szerencsétlenség alkalmával a nagy emelődaruk és az egész daruszerkezet a mélybe zuhant.

A romok sok munkást maguk alá temettek. A beomlott alagút Göbbels dr. birodalmi miniszter lakásával szemben fekszik. Közvetlenül a szerencsétlenség után Göbbels dr. a helyszínre sietett, ahová rövidesen Frick dr. birodalmi miniszter is megérkezett. A rendőrök és utászok a romok eltakarításán fáradoznak. Göbbels miniszter kertjét, valamint egész lakását rendelkezésre bocsátotta a sérültek bekötözésére.

A hatóságok intézkedésére több utászszázalaj jelent meg a helyszínen és elkezdte a mentési munkálatokat, amelyek egyelőre nagyon nehezen haladnak előre. A mesterséges sirban a hivatalos jelentés szerint 20 munkás várja a megmentést, azonban egyes jelentések szerint az eltemetett munkások száma jóval nagyobb. Míg a hivatalos jelentések biznak a munkások megmentésében, addig a többi jelentések meglehetősen pesszimiztikusan ítélik meg helyzetüket.

A mentési munkálatok az éjszakai órákig alig haladtak előre. Annak ellenére, hogy az esti órákban ismét száz és száz munkást állítottak be a mentési munkálatokban való részvételbe, nem sikerült előbbre jutni, mert óriási mennyiségben torlódtak egymásra a vasra-vezetek és sínek. A késő esti órákban óriási oxigénpalackokat hoztak és fújtatással igyekeztek átvágni az áthatolhatatlannak látszó vastömeget. A mentési munkálatokban ács-munkások is résztvettek, akiknek az a feladatuk, hogy állványozással akadályozzák meg a további földcsuszamlásokat.

A kora reggeli órákban újból teljes erővel megindult a munka. A Deutsche Allgemeine Zeitung úgy értesül, hogy éjjeltájban a tájfény szakadék mélyéről kopogás hallatszott. Ebből arra következtetnek, hogy a betemetett munkások egy része életben van. Súlyos nehézségeket okozott egy transzformátorháznak a romok alól való kiszabadítása.

Ez a transzformátorház szintén a mélységbe zuhant

és súlyosította a helyzetet, hogy egy uccai hirtetőoszlop rázuhant erre a házra. Reggelre sikerült a transzformátorházacskát szabadítani és most megindultak a javítási munkálatok, hogy a

BERETVÁS és SÁRLÓS, BUDAPEST, IV., Váci-u. 20.

Fehérnemű, felöltő, nyakkendő különlegességek.

Tizévi fegyházra ítélték a sanleani gyilkosságl bűnpör fővádlottját

A korcsmárost és szolgáját 3000—3000 lei pénzbüntetésre ítélték — Fellebbezett az ügyész és a védelem — Feltűnést keltő perbeszéd

Már a kora reggeli órákban megtelik az aradi törvényszék esküdtzéki terme, ahol a sanleani-i gyilkosság bűnperének perbeszédjei hangzottak el. Még felolvasták két asszony vallomását, akik azt vallották, hogy Banu Ioan teljesen ittas állapotban volt, amikor elhagyta a korcsma helyiségét. Ezután Gutunoiu Iancu ügyész mondotta el vádbeszédét. Kijelentette, hogy az ügyesség az elmúlt évben örömmel állapította meg a bűnhullám csökkenését, az idén husvétkor azonban számos büntény történt, így Rovinen is. Három gyilkosságot és hét más bűnyet hozott az idel véres husvét. Ismerteti ezután a sanleani-i eseményeket és kijelenti, hogy Banu Ioan adóvégrehajtó kötelességét teljesítette, amikor a pénzben kártyázókat felszólította, hogy hagyják abba a kártyázást. Amikor pedig Welsch és Jurca a földre dobták, azért vette elő zsebkését, hogy megfélemlítse támadóit, mert joggal félt újabb támadástól. Kijelenti, hogy a törvényszéki orvosszakértői vélemény kétségtelenül megállapította, hogy Banu a Virág János által, székkel adott ütés következtében halt meg s ezt a véleményt kell elfogadnia. De az ügyből nem lett volna gyilkosság, ha Welsch nem int Virágnak, jelezve, hogy a végrehajtó bántalmazta.

— Nyugodt lelkiismerettel, úgy is, mint bíró, úgy is mint ember a legszigorubb büntetést kérem — jelentette ki az ügyész, aki Virág János ellen előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságot, Welsch József ellen felbujtás és bűnrészesség, Jurca ellen pedig bűnrészesség címén emelt vádat.

Banu családjának képviselőjében dr. Puticiu Liviu felhasználta az alkalmat arra, hogy éles magyarellenes támadásban hangsúlyozza ki a korcsmai verekezésre erőszakolt politikai jellegét és „ezeréves ázsiai gyűlölet bosszúját”-nak kirobbanásáról beszélt, mire dr. Cosfa elnök felszólította, hogy csupán a polgári kártérítési részre térjen ki, miután a vádbeszédet már elmondotta az ügyész. Puticiu dr. végül félmillió lejes kártérítést és 12 ezer lejes tényleges kiadás megítélését, majd Petrutiu Aron a perköltségek megítélését kérte.

Nagy érdeklődés közepette kezdte meg védőbeszédét ifj. dr. Ispravnic Sever, aki ismertetve a tényállást, kijelentette, hogy Banu Ioan a szomorú események napján egész napon át ivott és hivatali tulbuzgóságból zavarta meg a kártyázó társaságot, miután erre nem volt meghatalmazása. Hangsúlyozta, hogy Marinescu, aki Banuval volt, első vallomásában pontosan úgy adta elő a történetet, mint a vádlottak és csak később változtatta meg vallomását. Marinescu még azt mondotta, hogy ő tessékelt ki a helyiségből Banut, majd felszólította Welschet, hagyja az egész ügyet, másnap majd kibékülnek. Rátér arra, hogy a vizsgáló alkalmával — akaratlanul — a vizsgálóbíró sokszor megváltoztatja a megtörtént tényeket, mert másképpen magyarázza a vádlott szavait. Kijelenti, hogy ő maga feltanulja volt ennek, amikor Virágot kihallgatták. Ezután kijelenti, hogy a vizsgálat nem tért ki annak megállapítására, vajon Banu halála nem bizonyos rejtélyes éjszakai események következtében állott-e be, amiről a tárgyaláson sem mondhatott bővebbet. Ispravnic dr. a továbbiakban elmondotta, hogy egyes sajtóorgánumok politikát csináltak ebből az egyszerű

bűnyügből, ami egyáltalán nem volt helyénvaló. Ezt személyes tapasztalatai és meggyőződése alapján állíthatja.

— Bár van okunk arra — mondotta a védő — hogy az ország egyes polgáira nehezteljünk magatartásuk miatt, ez azonban még nem ok arra, hogy nemzeti áldozatot csináljunk egy adóagensből, aki ittas állapotban botrányt provokált.

Fejtette a vádirat hibáit, így például azt mórja az ügyességi vádirat, hogy husz kilogrammos székkel vágták fejbe Banut. Ha az ügyességen megmértek volna egy székkel, rájöhetne volna a tévedésre, mert maximum öt-hat kilogrammos székkel lehet szó. A vádiratban más ténybeli tévedések és tendenciózus beállítások konstatahatók. Hatásos védőbeszéde befejezésében Virág János felmentését kérte. Utána id. dr. Ispravnic Sever tartott alapos és jogilag alátámasztott védőbeszédet, majd dr. Köves László Welsch korcsmáros védője szögezte le, hogy sem a korcsmáros, sem a szolga ellen semmiféle bizonyíték nem merült fel arra, hogy valamiféle szerepük lett volna Virág és Banu összeesésében és hogy felbujtást, vagy bűnrészességet

követek volna el. Felmentést kér.

Hosszas tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét, amelyben

bűnösnek mondotta ki Virág Jánost előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban és ezért tíz évi fegyházzal sújtotta. Welschet és Jurcát felmentette a felbujtás, illetve bűnrészesség vádjától és csupán könnyű testi sértés vétségében mondotta ki bűnösnek a törvényszék és 3000—3000 lei pénzbüntetésre ítélte őket.

Virág büntetéséből 3 hónapot és 21 napot az eltöltött vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek. egyben kötelezték a vádlottakat, hogy 7310 lei temetési és 1000 lei perköltséget fizeszenek, míg a családot félmillió kártérítési igényével polgári perre utasította. Az ítélet indoklása kimondja, hogy a szemtanúk vallomása alapján nem fogadhatták el a jogos önvédelem fellevezését, mert Banu gondolt önvédelemre, amikor az első támadás után elővette zsebkését. A végrehajtó félt a további veréstől és egyetlen lépést sem tett Virág felé, ki azonban székkel ragadott és kétszer egymásután fejbe vágta a végrehajtót. Nem fogadta el a bíróság az erős felindulás fellevezését sem, mert a kártyázókkal való összeesés — ezeknek sorába volt Virág apja — és a támadás között 10—15 perc telt el. Ezért előre megfontolt szándékot kellett megállapítani.

A vád képviselője súlyosbításért fellebbezett mindhárom ügyben, a védelem pedig felmentésért jelentett be fellebbezést. A vádlottak szintén fellebbeztek.

A jövő hét folyamán döntenek az aradi magyar színház bérletéről

Uj tordulat: ifj. Szendrey Mihály és Róna Dezső visszavonták egyéni pályázataikat, hogy közösen pályázzanak

Az aradi színház bérletére beadott pályázatok körül ma délelőtt újabb fordulat következett be. Mint mai számunkban jelentettük, kedd délig, vagyis a határidő lejártáig az összesek között mindössze négy komoly pályázat érkezett a város kulturügyi osztályához. Az első ajánlatot ifj. Szendrey Mihály nyújtotta be, a másodikat ifj. Szendrey Mihály és Róna Dezső közösen, a harmadikat Róna Dezső egyedül, míg a negyediket Inke Rezső, aki ajánlatában közölte, hogy társulatának művészeti igazgatója Forgács Sándor lenne. Ma délelőtt megjelent a városházán ifj. Szendrey Mihály és Róna Dezső. Mindketten közölték, hogy külön beadott ajánlataikat visszavonják és a társas-ajánlat mellett maradnak meg. Mint már jelentettük, szó volt arról is, hogy Janovics Jenő dr. is megpályázza az aradi színházat. Janovics Arad—oradeai társulatot akart szervezni, ezt a tervét azonban nem valósíthatta meg. Az oradeai Magyar Párt elnöki tanácsa ugyanis legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a Kádár Imre dr. vezetése alatt álló „Thalia R.-T.” ajánlatát fogja támogatni és ezért azt javasolja a városi tanácsnak, hogy a színház bérletét a következő időnyre is a „Thalia”-nak adják ki. Az oradeai Magyar Párt részéről a „Thalia”-nak nyújtandó támogatás kizárólag erre a szezonra szól és a párt nem veszi le a napirendről az oradea—arad—timisoara-i magyar színház kérdését, hanem még az év folyamán megteszi a szükséges lépéseket, hogy létrejöjjön a három város színi kerülete, amelynek élére igazgatóként dr. Janovics Jenő kerülne.

A Janovics-kombináció tehát az idén az aradi színház vezetéséből kiesik. A városi átmeneti bizottságnak, amikor a benyújtott pályázatokat tanulmányozás alá veszi, természetesen mindenkéltől azt kell megállapítania, hogy melyek azok az ajánlatok, amelyek megfelelő anyagi és művészeti garanciával rendelkeznek — főképen, melyik az az ajánlat, amelynek elfogadása esetén biztosított-

nak látszik Arad jövő színi évadjának zavartalan-sága és az a művészi színvonal, amelyre a város társadalmi joggal igényt tart.

A város vezetőségétől származó értesülésünk szerint csak a jövő héten döntenek az ügyben.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/4 órák

Este 9 1/2 órák

Utolára: Iparkém

Kalandorfilm egy nőről és három férfiről.

Charlotte Susa, Hans Söhnker.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák

Az éjszaka leánya

Mulatságos vigiáét az

„Ez történt az éjszaka” zsánerében.

Egy szerencsés visszautasítás.

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák

Repriz-premier.

PETER

(Nagy cipőben kis fiu)

Gaál Franciska nagyszerű vigjátéka.

Partnere: Hans Járny.

Jön: Richard Tauber operettje a

Bimbó-fakadás.

HIREK

Pipike, a sztár

Pipike édes, szőke nő. Mindenütt ott van, mindig elegáns, mindig a legdivatosabb ruhákban pompázik, mindig tudja mit illik tenni vagy mondani. Mert ha nem tudná, a Fräulein vagy az angol miss megmagyarázza. Pipike ugyanis csak hat esztendő. Szándékosan nem irtam, hogy gyermek, mert Pipike valóban inkább nő, sok bájjal, sex-appealal és önállósággal megáldva.

Komoly társadalmi tényező Pipike, aki sok oldalu elfoglaltsága közepette nem ér rá gyermek lenni.

A reggel zongoraleckékkel kezdődik, angollal folytatódik, később a déli korzón kell megjelenni, lehetőleg a legújabb georgette ruhában.

Délben a mama, aki fogyókúrát tart, óriási mennyiségű sárgarépát rak Pipike tányérjára, amit Pipike heves undorral tol el magától. Ekkor a mama könyörgésre fogja a dolgot, de Pipike hajthatatlan marad. Végül a mama sírógörcsöt kap és Pipikét kiviszi az ebédlőből.

Délután fagyaltos gyermek-zsúr van mandula-tortával. Pipike betegre eszi magát. Vendégeivel megbeszéli a legújabb társadalmi eseményeket, a lezajlott zongora-vizsgát és az új esküpenyt. A patikusék Tucija új biciklit kapott, mire Pipi elhatározza, hogy addig nem eszi meg a vacsorára főzött tejbe-gríz, amíg nem kap egy szebb biciklit, mint a Tuci.

Később eltávoznak a vendégek és Pipikét átöltöztetik, mert ritmikus tornára kell sietni. Este tánciskola van, melyen Pipi rózsaszínű selyem ruhájában olyan, mint egy földre szállt angyal.

A mama nem tudja megállni, hogy le ne fényképeztesse Pipit, akinek fényképét a fővárosi képeslapgyártó gyermek-mellékletében hozzzák, főhélyen. Ez a papának egy kis pénzébe kerül, de a mama legalább lefőzte vele az összes barátját és Pipike elégedetten veszi tudomásul, hogy ő egy szépség, hogy a szeme szebb, mint a Shirley Templeé s hogy ha nagy lesz, a papa megválasztja a „Miss Aradnak”.

Mind ez csak növeli Pipike öntudatát, aki kijelenti, hogy a Fräulein csunya és az angol missen lógnak a ruhák. A mama meglepődik a gyermek fejlett kritikai érzékén és azon töpreng napokig, hogyan lehetne a nyilvánosság figyelmét ismételtelen leánya felé fordítani. A töprengés eredményeként Pipikét több ízben szerepeltetik. Mint szavalóművésznőt, mint táncművésznőt, fantasztikus keleti bajadérkosztümben, mint énekművésznőt a „Vágyok egy nő után” című dallal. Mindenki el van ragadtatva, a mamát gratulációkkal halmozzák el.

Szegény Pipike, sztár. Nem ismeri a gyermekmesék költészetét, az ártatlan gyermekjátékok örömeit. Babái érintetlenül hevernek a fiókban, álmat nem tündérek, hanem az új selyem pizsamák látogatják.

Napjai tulzsufoltak, fárasztók, igényeit mesterséges módon fokozzák a maximumig. Husz éves korban blázirt, harmincéves korában mindentől megcsömörlött nő lesz a legjobb esetben is Pipi sztárból. De ha a forgandó szerencse nem váltja be a korai ígéretekét, milyen keserű lesz a lemondás, milyen nehéz lesz a belétörődés.

Szegény kis Pipi sztár: azt veszik el tőle, ami az ember életében a legdrágább: a gondtalan, ártatlan gyerekkorát.

W. R. A.

— ESŐS, MELEG IDŐ. Tegnap sok helyen esőzés. Ma száraz idő némi hőemelkedéssel várható.

Legszebb KERTIBUTOR

KREBS & MOSKOVITZ

A R A D, új Neuman-ház.

Mindenféle kefe, kosár, lábtörölő, nád és tollporoló. Nagyon olcsó árban kapható. 2518

— Nistor munkügyi miniszter Aradra készül. Nistor munkügyi miniszter tudvalevőleg az országban inspekciós körutat végez. Aradra érkezett értesítés szerint valószínű, hogy a miniszter a jövő héten Aradra is ellátogat.

— KIUTALTÁK BUCURESTIBEN A FIZETÉSEKET ÉS NYUGDIJAKAT. Bucurestiből jelentik: A köztisztviselők és nyugdíjasok illetményeinek kiutalására vonatkozó rendeletet tegnap aláírták.

— Seletzkyt Bucurestibe szállították. Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügy vizsgálatának folytatása következtében Seletzkyt a brasovi fogházból a főváros egyik fegyintézetében helyezték el.

— Uj egyenruhát kap a hadsereg. Bucurestiből jelentik: Martin Dumitru tábornok elnökletével bizottság alakult a hadügyminisztériumban, amely a hadsereg új egyenruhájának szabályzatát dolgozza ki. A bizottságban minden fegyvernem egy-egy ezredese vesz részt. A „Lupta” című, mintha szó volna a tisztí uniformisok megváltoztatásáról. Csupán egészen jelentéktelen részletkérdéseket fog egy bizottság tisztázni.

— Calatorescu szabadlábrahelyezését kéri. Bucurestiből jelentik: Calatorescu új szabadlábrahelyezési kérést adott be, amit augusztus 23-án tárgyal a törvényszék.

— Nyugdíjasok figyelmébe! Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya felhívja a nyugdíjasokat, hogy nyugdíjleveleikkel jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon. Az ABC szerinti sorrendben ugyanis csak azok kapják meg nyugdíjukat, akik leveleiket idejében eljuttatják a nyugdíjosztályhoz.

— Akadályok a Németországba készülő futball-válogatott turájánál. Bucurestiből jelentik: A Németországba induló futballegyüttes turája elé komoly akadályok gördülnek. Ugyanis Juhász, Bouda, Szaniszló, Bindea, Cavoci nem kapták meg a szükséges szabadságot, minthogy mindannyian katonasorban vannak. Viszont Szilárd és Fanescu helyettesek még nem kapták meg az utleveleket.

Gyermekeket rabolt egy madár

Helsingforsból jelentik: Finnország északi részének egyik falujából érthetetlen módon tűnt el néhány nappal ezelőtt egy 3 éves gyermek. A szomszédok azt állították, hogy a gyermeket egy óriási madár, valószínűleg egy sas vitte el egy óvatlan pillanatban az udvarról, ahol a gyermek egy fa alatt párnáján hevert. Számos vadász végigjárta a környéket, hogy kutasson a rablómadár tartózkodási helye után, de mindaddig nem sikerült nyomára jutnia. Ugy hiszik, hogy a madár valamelyik sziklán levő fészkébe vitte a gyermeket. Nem hiszik, hogy a gyermek élve került vissza a szülőihez.

— Magyar Imre magyar kormányzó kitétele. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó Magyar Imre cigányprimásnak a magyar zene körül kifejtett tevékenységéért elismerését fejezte ki.

— Halálos repülőszerecséltenség a banesai repülőtéren. Bucurestiből jelentik: Ma este 7 óra 55 perckor a banesai repülőtéren halálos szerecséltenség történt. Egy ARPA-gép, amelyet Cojan kapitány, katonai kiképző vezetett, 100 méterrel lezuhant. A gép összetört, a kapitány szörnyethalt, Mihailescu mechanikus megsérült.

— Berntől Gentig — vitorlarepülőgépen. A vitorlarepülés a legutóbbi időkben bámulatos haladásokat ért el. Egészen hihetetlenül hangzik az a hír, hogy Schreiber svájci vitorlarepülő, miután magát gépével együtt a Bern melletti Belpmoos repülőtérről csak 200 méter magasságba felvontatta, onnan a motor kikapcsolásával, csakis a légáramlatok kihasználása útján egészen Gentig repült. A magas hegységekben a vitorlarepülésnek megvannak a maga sajátos jellegei is és ezért általános nagy érdeklődés várja azt az eredményt, amelyet az ez év őszi megartandó versenyen a világ minden tájáról Svájcba érkező repülők a 3460 m. magas Jungfrau tetejéről érnek el.

Egy kis demonstráció...!

FÉRJ A TÜKÖR ELŐTT: ... Most legálább van egy kis fogalmad róla, hogy mit állók én ki, valahányszor te vásárolsz kalapot...!

Vendéglősök figyelmébe!

ZIGNUM SANTUM lekegolyók, dákö és billiárdgolyó állandó nagy raktára.

KOLAROV műesztorgályosnál, Arad, Str. Eminescu 42. 4735

— Tíz repülőgép érkezik az aradi meetingre. Egyre növekvő érdeklődés előzi meg az augusztus 25-1, vasárnapi aradi repülő-meetinget. A meetingre tudvalevőleg 10 repülőgép érkezik Bucurestiből, amelyek káprázatos mutatványokat rendeznek a város felett. A nap fénypontja egy vitorlázó-repülőgép szereplése lesz. A meeting célja a repülés propagálása és ezért 150 lei ellenében bárki felszállhat és tehet egy Arad fölötti repülést. A rendezőség széleskörű munkásságot fejt ki, hogy egyrészt a közönség szórakozását, másrészt pedig kényelmét biztosítsa. A repülő-meeting ritka élménye lesz az aradi közönségnek.

— Elfogták Gijlardi albán tábornok gyilkosait. Bariból jelentik, hogy az ottani kikötőbe kedden egy vitorlás érkezett, amelyből 5 albán szállt ki. A révkapitányság nyomban megkezdte az igazoló írásokat nélkülöző gyáms emberek kihallgatását. Tagadják, hogy valami közük lenne az albán zendüléshez, de miután csolnakjukban löszert és fegyvereket találtak, valószínűnek tartják, hogy részüket volt Gijlardi tábornok meggyilkolásában. A gyanús albánokat a rendőrség őrizetbe vette.

— Lopás Nedelcu Nicolae dr. városi főügyész lakásán. Nedelcu Nicolae dr. városi főügyész ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a színházépületben levő lakásának előszobájából egy 600 lei értékű kabátot elloptak. A már hetek előtt történt lopást a városi főügyész csak most vette észre, mert közben nyári szabadságát töltötte. A rendőrség az ügyben bevezette a vizsgálatot.

— Kémkedés Budapesten. Budapestről jelentik: A budapesti honvédtörvényszék kémkedésért 6 évi fegyházra ítélte Csókra György molnárt, 5 évre Bajkás Gusztáv csehszlovák földművest és 3 évre Geis Károly építészgyakornokot.

— Házeladás. Dr. Tisch Mór nyugalmazott városi főorvos és neje az Alexandri-uccában levő egyemeletes bérházukat 1 millió 200.000 leiert eladták Pollák Sándor téglaágyáros nejének.

— PERZSIA KALAPOT VASAROL. Isztambulból jelentik: A törökországi kalapgyárak valósággal elárasztották saját gyártmányu kalapokkal Perzsiát és hatalmas üzleteket csdnttak. Perzsiában ugyanis törvény rendeli el, hogy a férfiak fezt és turbán helyett európai kalapot viseljenek.

— Kar- és láb nélküli gyermeket szült egy bucuresti asszony az uccán. Bucurestiből jelentik: A Vroscaria-uccában egy tejesasszony szülési fájdalmak következtében összeesett. Bevitték a legközelebbi ház kapuja alá, ahol percek alatt ritka szépségű gyermeket szült, de az újszülött karjai és egyik lába hiányoztak és amidőn az asszony megtudta, az ijedségtől eszméletét veszítette.

— Ha az arcszine lakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a belső túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kórozak, olyankor tanácsos néhány aapon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik már régóta a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez a rosszullét okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti.

— Tűz Nadlacon. Bartolomei Pavel nadlaci gazdálkodó házához tartozó istálló az éjszaka ki-gyulladt és az épület teljesen leégett. Az anyagi kár 15.000 lei, ami azonban biztosítás után megtérül. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet villámcapás idézte elő.

— Ujtás a svájci idegenforgalomban. A svájci szövetségi vasutak vezérigazgatósága, a svájci berautótulajdonosok és néhány egyéb autótá vállalat között a napokban jelentős egyezség jött létre, amely szerint azok, kik nagyobb utazásokat akarnak tenni, nagyszabású kedvezményben részesülnek személyautók bérleténél. A kirándulók és az utasok számára nagyfontosságú ez az egyezmény, mert lehetővé teszi nagy idővesztés nélkül az olyan vidékek meglátogatását is, amelyek nem rendelkeznek vasuti állomással, vagy a fővonalon kívül esnek. Az ujtást, melyről a szövetségi vasutak (SBB) közelebbi felvilágosítást is kiadtak, augusztus 12-én vezették be.

Munteanu Victor,

az új aradi behajtási pénzügyigazgató
átvette hivatalát

Munteanu Victor, akit tudvalegyen az aradi behajtási pénzügyigazgatóság vezetésével bíztak meg, hazaérkezett és a mai napon átvette hivatalát. Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a pénzügyminiszter Doctor Vazul eddigi pénzügyigazgatót váratlanul az oltmegyei Slatinara helyezte át. A jelek szerint a minisztérium általános átcsoportosítást eszközöl a behajtási pénzügyigazgatói karban. Több aradeali városból érkezik ugyanis jelentés arról, hogy az ottani pénzügyigazgatókat szintén elhelyezték. Munteanu Victor, akit Doctor Vazul helyére neveztek ki, Techirghiolon nyaralt és itt érte a pénzügyminisztérium távirata. Az új pénzügyigazgató azonnal vonatra ült és hazatérte után jelentkezett dr. Groza loan prefektusnál, majd pedig látogatást tett Ursu loan dr. átmeneti bizottsági elnökkel. A délután folyamán megtörtént a hivatal átvétele. Munteanu Victor átvette a pénztárban levő készpénzt, valamint az értékpapír állományt is.

Az új pénzügyigazgató már hosszú évek óta működik Aradon és úgy a behajtási, mint a kivetési pénzügyigazgatóságon a felek általános megelégedésére teljesített szolgálatot.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.27, London 15.22 és fél, Newyork 30.5 és fél, Milánó 25.10, Amsterdám 207.05, Berlin 123.05, Bécs —, Prága 12.70 és fél, Varsó 57.90 Belgrád 700, Budapest —, Bucureszt 250.

— **Meghalt Kner Izidor,** az ismert gyomai könyvkiadó. Budapestről jelentik: „Az elmúlt évszaka Gyomán meghalt Kner Izidor, az európai hírnevű könyvkiadó és könyvnyomtató mester. Vándorkönyvkötő-családból származott, őt is erre a mesterségre adták. Huszonkét éves korában hihetetlen morész effizározással nyomdát alapított Gyomán és az alközi honoksisvagban európai kulturaközpontot teremtett a háza könyvkötőseggé. Mint nyomdász megalapítója volt a modern magyar tipográfiai stílusnak, mint könyvkiadó pedig lelkes támogatója a magyar irodalomnak. Ő maga is foglalkozott irodalommal és hosszú időn át volt a „Borsszem Jankó” főmunkatársa. Kner Izidort ma délután temették el Gyomán.

— **Magyar állampolgár lett Meller Rózsi,** Budapestről jelentik: Meller Rózsi, az ismert író, aki Frank Maar névvel régebben „Iria hadnagy”, utabban „Valkomás” című darabjával aratott nagy sikert, a múlt héten letette a magyar állampolgári esküt. Különös véletlen, hogy akkor lett magyar állampolgár Bulla Emma, a Belvárosi Színház művésznője is, aki Pozsonyban született és családja révén eddig csehszlovák állampolgár volt.

— **Post és Rogers ünnepélyes temetése.** New-Yorkból jelentik: Willy Post és Will Rogers hűlt teteme ma Los Angelesbe érkezett. A szenátus egyhangu határozati javaslatot küldött a képviselőháznak. Azt indítványozza, hogy a szerencsétlenül járt repülőket az arlingtoni nemzeti temetőben helyezték örök nyugalomra.

Korkép

- Miért szűz egy kisfiú?
- Verik a papámat.
- Melyik az?
- Hiszen éppen azon verekszenek.

— **A legjobb színházak szerepeinek Dálnoki Dudus szombati bucsuestjén.** Szombaton este vesz bucsút Arad közönségétől Dálnoki Dudus, a színház általánosan kedvelt szubrettje, aki a sámarai színházhoz szerződött. Dálnoki Dudus bucsuestjén az „Aki mer, az nyer” című slágeroperettet választotta. Mint vendég felkép Karsay Böske és Bihary Zoltán (aki legutóbb a „Jedermann” Sáfánját alakította nagy sikerrel), de főszerepet játszik id. Szendrey Mihály színigazgató és fia, Szendrey Misi, Hegyessy Magda, a kitűnő humoros Felhő Ervin, Jávör Alfréd, Kun Dezső, a temperamentumos Németh Böske, Ágai Margit, Kovács Dezső és még sokan. A nagysikerűnek ígérkező premierre jegyek elővételben már kaphatók a téli színház pénztáránál.

— **Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

RÉNYI: Boulevard Regina Maria.
KAIN: Piața Avram Iancu.
NIEDERMAYER: Piața Sft. Sava.

— **Molnár Ferenc beteg.** Bécsből jelentik: Molnár Ferenc, a világhírű magyar író néhány nap óta gyomorbetegséggel egy bécsi szanatóriumban fekszik. Orvosi nyilatkozata szerint egy ideig komoly diétikus kezelésre van szüksége. Az író egyébként úgy tervezi, hogy szeptember első napjaiban Budapestre megy, hogy ott a Vigszínházban előkészítse új darabja bemutatóját.

— **Besurranó-tolvaj fogtak Aradon.** Még a múlt héten Dávid Lázár aradi lakostól mintegy 6 ezer lej értékű ékszert és ruhaneműket loptak el. Már-már ugylátszott, hogy a nyomozás eredménytelen marad, amikor az egyik közrendőr a napokban megpillantott az egyik aradi ócskaruhakereskedő feleségének karján egy kabátot, amely pontosan megfelelt a Lázártól kapott adatoknak. A nyomozás rövidesen kiderítette, hogy a ruhákat az ócskaruhakereskedőnek egy Márkus János nevű ember adta el, aki ismert besurranó-tolvaj. Márkust előállították és kihallgatása során beismerete, hogy ő fosztotta ki Dávid lakását. Megindították ellene az eljárást.

— **Harangszentelés Csermeun.** Tudósítónk jelenti: Lélekemelő ünnepségben volt része Csermeu község katolikuságának. A napokban szentelték fel a róm. kath. templom nagy harangját, amit a hívők áldozatkészségéből csináltattak. A harangot a jó hírnévnek örvendő Hönig aradi harangöntőde készítette, a harangszentelést dr. Sorban Cornel meui főesperes végezte, Berezvay Gyula csermeu-i és Bozóky Mihály satul-noui plébánosok segítségével. Délután nagy népiünnepély volt. A harangszentelésen nemcsak a csermeuiek, hanem az egész környék római katolikus lakossága részt vett.

Értesítés.

Tisztelettel felhívom a vásárló közönség nb. figyelmét, hogy a **Műnz Márton-féle** férfidivatú üzletet a mai napon átvettem és azt **„ELEGANT”** néven fogom tovább vezetni.

Raktáron tartok állandóan e szakmába tartozó összes férfidivat és fehérnemű különlegeségeit olcsóbb, legkiválóbb minőségben és a legmérsékeltebb árakon, méterszáma is.

Kérem a nb. vásárlóközönség szíves pártfogását.

„ELEGANT” E. Pewsner
férfidivat- és fehérnemű-üzlet
(Fischer Eliz-palota.)
4739

— **Megrendítő öngyilkosság Lipovan.** Lipováról jelentik: A Lipova közelében levő Neudorf községben megrendítő öngyilkosság történt. Bürger Péter 20 éves községbeli fiatalember vadászfegyverével mellbelőtte magát. Súlyos állapotban szállították be a lipovai kórházba, ahol rövid szenvedés után meghalt belső elvérzés következtében. Az öngyilkosság okát eddig még nem sikerült kideríteni, valószínű azonban, hogy a szerencsétlen fiatalembert családi viszály kergette a halálba.

— **A rendőrség közli,** hogy a napokban egy gyermektrenchcoatot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség 11-es szobájában.

— **A vér felírásítása céljából** — kiváltképp középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

— **Újabb feljelentések** Lopós István pénzbeszedő ellen. Megírtuk, hogy a rendőrség letartóztatta Lopós István pénzbeszedőt, aki az Első Aradi Piskótagyár részére inkasszált 17.000 lejt el tulajdonította. Ma a Cooperativa Concordia tett Lopós ellen feljelentést. Eszerint Lopós, aki a szövetkezet részére is végzett pénzbeszedői munkát, 2100 lelet károsította meg a Concordiát. Az ügyben a vizsgálat folyik.

2 autó-partnert keresünk a bécsi mintavásárra, benzín hozzájárulásért

Érdeklődők címüket adják le „Autótúra” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 4740

— **Növekszik a Csanádi-palota tolvaj cselédleányának bűnlísta.** Már több mint egy hete, hogy letartóztatták Botas Susana cselédleányt, aki a volt Csanádi-palotában különböző tolvajlásokat követett el. A tolvaj cselédleány ellen még mindig újabb és újabb feljelentések érkeznek a rendőrségre. Ma Magurean Maria tett ellene feljelentést különböző lakásberendezési tárgyak és ruhaneműek ellopása miatt.

Óra, arany és ezüstáru,
la legmegbízhatóbb minőség:

CSÁKY-nál

ARAD, a lutheránus templommal szemben.
„Consum R-T.” tagja.

Megkezdődnek a tárgyalások a Duna-egyezmény megkötésére

Az Oeuvre közli ma reggeli számában, hogy báró Aloisi tudatta Mussolini nevében Laval miniszterelnökkel, hogy semmi sem áll útjában annak, hogy már legközelebb meg lehessen kezdeni Genfben a Duna-egyezmény előkészítő tárgyalásait.

Ugy gondolja a Duce, hogy körülbelül tíz nappal a Népszövetség tanácsának genfi ülészaka után Rómában vagy Florencben összeülhetne a Duna-konferencia. A francia lap értesülése szerint báró Aloisi nyomtatékosan utalt arra, hogy Olaszország számára egy gyarmati háború semmiképpen sem lehet akadály a, hogy zavartalanul működhesek kontinentális politikája és diplomáciája.

Ezt az olasz kezdeményezést Párisban nagyon jellemzőnek tartják, mert azt bizonyítja, hogy Olaszország

igyekszik Franciaországot megnyugtatni,

minthogy egyedül Franciaországtól remélhető, hogy Anglia elégedetlenségét kiengesztelje. Laval miniszterelnök közölte a sajtó képviselőivel, hogy a diplomácia tényleges munkája a Duna-egyezmény dolgában legközelebb meg fog indulni.

— **Kuglibajnokság-mérkőzés Aradon.** Az aradi „Sparta” sportegyesület a Fabrici-utca 3. sz. alatt levő Lutai-vendégházban szombaton este 9 órakor amatőr-kuglibajnokságot rendez, amelyen három érem és számos értékes díj kerül kiosztásra.

Mi a tanulság?

Ketten ülnek a kávéházban és újságot olvasnak. Az egyik:

— Olvaszt? Belgiumban egy férfi meg a kedvesét!

— Rémes. Tudja mi ebből a tanulság?

— Na mi?

— Az ember ne folytasson viszonyt a gyilkosával.

*

Kohn bedült Grünhoz és inkasszálni akar, de sikertelenül, mire dühösen kifakad:

— Ugylátszik, hogy én a vicclap szerepét töltöm be magándl.

— Hogy-hogy? — kérdezi Grün.

— No — feleli Kohn — minden héten megjelenek, maga pedig röhög rajtam.

— **Az aradi „Sparta” egyesület panasza a szövetséghez.** Az aradi „Sparta” sportegyesület beadványt intézett a szövetséghez a Victoria-Sparta-mérkőzés ügyében. A mérkőzés tudvalegyen 1:1 (0:0) eredménnyel végződött. A Sparta beadványában elpanaszolta, hogy a mérkőzésen durvaságok fordultak elő, a játékosokat bántalmazták és ezért azt kéri, hogy a szövetség is hasson oda, hogy hasonló esetek a jövőben ne történhessenek meg.

— **Szeplőt, mitessereket, pattanásokat,** arcfeleket, bőrráncokat, bőrsömört legrovidebb időn belül megszüntet a Földes-féle Génusz Crem. Az arcbőr tiszta, bársnyos és sima lesz. Egy tégely 40 lei. Estell és nappali használatra külön kapható. Földes gyógyszerár Arad. 1782

— **Az emberevők fogságában.** Egy magyar utazó a Szumátra szigetén járt, ahol az emberevő batakok fogságába került. Életveszélyes izgalmas kalandjáról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket ír a „Tolnai Világlapja”, amely a népszerű képeslap legújabb számában jelent meg. Az új szám nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— **A jávai hercegnő magyar életregénye.** Erdekes képes riportban számol be a „Déliab” egy jávai hercegnő magyar életregényéről. A kitűnő színházi képeslap új számában ezenkívül nagyszemű illusztrált rádióműsorokat, 1 felvonásos szindarabot, színházi beszámolókat, érdekesebbnél érdekesebb cikkeket, pompás filmrovatot és több mint 100 képet talál az olvasó.

Szeptember 1-én Magyar népiünnepély a Városligetben!

Új társadalmi botrány Franciaországban

Megrázó vádirat készült a francia egészségügyi intézmények ellen

Lemoine, a híres francia történettudós nagy feltűnést keltő könyvben leplezte le, miként hurcolták egészséges létére az elmeegógyintézetbe

Párisból jelentik: Óriási feltűnést kelt egy most megjelent könyv Franciaországban. A könyv szerzője igen tekintélyes személyiség: Jean Lemoine, a híres francia történész, akinek tekintélyét a XVII. század történelmi kutatásainak terén elismeri mindenki egész Európában. A könyvnek már a címe is érdekes, mert így hangzik: „Az elmebeteg uralma és az állampolgárok szabadsága”.

Lemoine könyve, amely különben a híres történész esetével foglalkozik,

valóságos vádirat Franciaország egészségügyi intézményei ellen.

A híres tudós nem kisebb dolgot állít munkájában, mint hogy kivüle még kilencen viselték el ugyanazt a vértanúságot, azt tudnillik, hogy teljesen egészségesen az örültekházába kerültek.

Ő maga tíz évet töltött egy párisi elmeegógyintézetben és a könyv, amelyet most kiszabadulása után írt, vérlázító dolgokat tartalmaz a franciaországi orvosok ellen is.

Lemoine egy gazdag bankár leányát vette el feleségül, de a házasság nem valami jól sikerült és a fiatalasszony csakhamar minden erejével arra törekedett, hogy ismét szabaddá váljék. Követte egyik barátjának tanácsát, aki azt ajánlotta: vegye igénybe egy híres ideg-szpecialista segítségét, akinek egyszersmind nagy szanatóriuma is van.

Lemoine asszony olyan hajmeresztő történeteket tudott elmondani asszonyi szenvedéseiről, férje dührohamairól, férje brutalitásairól, hogy a híres ideggyógyász rögtön látta: olyan esetről van szó, melylyel érdemes foglalkozni.

Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a beteget szanatóriumában meg tudja gyógyítani. Lemoine asszony, a gyengéd feleség, mindjárt tíz évre kifizette az ápolási díjat, a mának láttára a híres ideggyógyász egyenesen garanciát vállalt a férfi kigyógyítására.

Egy szép napon megjelent a történettudós lakásán két bikaerős ember, akik szó nélkül kényszerzubbonyba bújatták a tudóst és elcipelték a szanatóriumba. A híres ideggyógyász megvizsgálta Jean Lemoinet és kijelentette róla, hogy gyógyíthatatlan elmebeteg.

Ettől kezdve a különben teljesen épeszű

A klubélet fejlődése

Statisztikai adatokkal kimutatható, hogy az utóbbi esztendőben mennyire elszaporodott Európában, de az európai államokon kívül eső földrészekben is a klubrendszer. A magánérinkezés fészkes formáit csakis a klubrendszerrel lehet elkerülni. A klubban mindenki akkor érintkezik barátjával vagy ismerőseivel, amikor jól esik. Minden klubtag egy családhoz tartozik, az emberiség nagy családjához és mindenkinek érezni kell, hogy ezzel a családdal szemben meg vannak a kötelezettségei. Az aradi Újságíró Klub tehát házaspótló intézménye a városnak, amely kulturális lehetőséget, kellemes otthont biztosít mindenkinek, aki tagjai sorában lép. Az igazgatóság gondoskodik arról, hogy lakályosság tekintetében hiba ne essék. Tehát, aki kényelmesen, előnyösen akar kulturéletet élni, az iratkozzon be mielőbb az Újságíró Klubba.

és normális tudós az ideggyógyintézet foglya volt.

Lemoine asszony ezen az alapon válópert indított férje ellen. A válás sikerült is, de az asszony nem sokáig örülhetett a dolognak, mert valami különös betegség támadta meg és néhány évvel ezelőtt meghalt. Férje tovább is ott senyvedett az ideggyógyintézetben, hiszen a tartásdíj és az ápolás költsége ki volt fizetve tíz évre előre. A 11. évben azután, mikor nem volt senki, aki továbbra fizesse a szanatórium egyébként méregdrága taksáját, az ideg-orvos hirtelen kijelentette, hogy

Bankok, kereskedők, iparosok figyelembe!

Modern könyvkötézetemet kiegészítettem vonalozó intézettel.

Mindenemű tüzeti könyvet és vonalozott nyomtatványt a legpontosabban és leggyorsabban készítek. — Akta makulatura papírokat magas áron veszek.

Davidovits könyvkötézet
Arad. Bul. Regina Maria 24. (Hermann udvar.)

Lemoine tökéletesen gyógyult és elhagyhatja a szanatóriumot.

Lemoine könyvében kilenc ilyen hasonló esetet említ fel, amelyeknek szenvedő hősei részben anyagi okokból, részben azért kerültek az örültek házába, mert ellenfeleiknek kitűnő összeköttetései egyszerűen lehetővé tették azt, hogy kiközösítsék a szerencsétleneket a világból. A francia nyilvánosságot egészen megrázta Lemoine könyve és egyre hangosabban követeli a közvélemény, hogy a hatóságok vizsgálják felül a dolgokat. Valószínű is, hogy szigorú vizsgálat indul meg egyes párisi ideggyógyintézetek és orvosok ellen.

Félára utazás Budapestre augusztus 24. — szeptember 16
Igazolványok és vasuti jegyek: Sándor menetjegyirodában

Nem lehet nyelv-nemtudása címén elbocsátani azt a közigazgatási fisztviselőt, akinek képesítő vizsgája van

Két újabb döntés a felülvizsgáló bizottságnál — A főszolgabíró hiába mondatja le a bírót, ha a tanács a lemondást nem veszi tudomásul

Clujról jelentik: A helyi revíziós bizottság két igen érdekes döntést hozott keddi tárgyalásain. Mindkét ügyben a jogtalanul elmozdított kisebbségi ember kapott jogorvoslatot.

Máthé Lőrinc popelteki (Salajmegye) községi aljegyzőt a megyei prefektus elbocsátotta állásából azzal az indokolással, hogy a nyelv-vizsgán nem mutatott kellő felkészültséget. A prefektus utasította a község tanácsát, hogy rendeletét hajtsa végre. A község tanácsa majdnem teljesen román tagokból áll, mert a község lakosai túlnyomó részben románok. A tanács nem vette tudomásul a prefektus határozatát, mivel Máthé Lőrinc

munkásságával mindenki meg van elégedve s kimondták, hogy megtartják aljegyzőnek.

A határozatot a főszolgabíró megtámadta közigazgatási perrel a helyi revíziós bizottságnál. A tárgyaláson dr. Szathmáry János képviselte Máthé Lőrincet. Az ügyvéd kérte a főszolgabíró fellebbezésének elutasítását, beigazolvva, hogy Máthé Lőrinc

annakidején képesítő vizsgát tett s ennek alapján nevezték ki jegyzőnek.

egyszerű prefektusi rendelkezéssel tehát nem lehet kidobni állásából. A revíziós bizottság elfogadta az indokolást, elutasította a főszolgabíró fellebbezését, ami azt jelenti, hogy Máthé Lőrinc továbbra is popelteki aljegyző marad.

A másik ügy Ciucmegyéből került a helyi revíziós bizottság elé. Boriova község választott bírója már évek óta Takács Elek 75 éves köztisztviselőnek örvendő gazdálkodó. A bíró és a főszolgabíró között egy jelentéktelen ügyből kifolyólag ellentét támadt és a főszolgabíró kényszerítette Takács Eleket, hogy mondjon le tisztségéről. Takács Elek aláírta a főszolgabíró által elébe tett lemondólevelet. A főszol-

gabíró ezt továbbította a községi tanácsnak tudomásulvétel végett. A községi tanács

nem vette tudomásul a lemondást, ragaszkodott az öreg, tiszteletben megőszült bíróhoz

annál is inkább, mert tudták, hogy mi áll a lemondás hátterében. A főszolgabíró ezek után a revíziós bizottsághoz fordult, kérve, hogy utasítsák a községi tanácsot Takács Elek lemondásának elfogadására. A revíziós bizottsághoz érkezett beadványban arra hivatkozott a főszolgabíró, hogy Takács Elek már öregember s amellet az állam nyelvét sem bírja.

A revíziós bizottság a közigazgatási törvény 163. szakasza alapján, amely a községi tanácsoknak teljes jogot biztosít arra, hogy egy lemondást elfogadjanak-e, vagy sem, elutasította a főszolgabírói fellebbezést.

Árviz Nápolyban

Tizenkét halottáldozat az olaszországi áradásoknál

Róma. Nápolyból érkezett jelentés szerint tegnap este hét órakor a város felett itéletidő vonult el. Monfalcone környékén borzalmas felhőszakadás volt. A folyók kiléptek medrükből és elárasztották a környéket. Az árviz oly váratlanul jött, hogy a lakosság javarésze nem volt ideje menekülni és így a házak tetején várták be a segítséget. Nápolyban is elárasztotta a víz az egyik külvárost és egyes mélyebben fekvő helyeken háromméteres volt a vízállás. Tűzoltóság és fascista milícia segítségével mentették ki az embereket a veszélyeztetett házakból. Újabb jelentés szerint az olaszországi áradás tizenkét emberáldozatot követelt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A buza világpiaci ára most is 6000 leiel alacsonyabb mint a belföldi eladási árunk

Az árkülönbözet miatt késik a buzaexport — Két legfontosabb kivételi cikkünk: a fára és gabonára nincs vevő a külföldön — Megint kiváltságokhoz jutnak egyes nagy cégek

Nagy feltűnést keltő felfedezésre jutottak a Bucurestiben székhellyel bíró export szindikátusi központok igazgatóságai. A gabona szindikátusi vezetések ugyanis megállapították, hogy

nálunk vagononként 6000 leiel drágább a buza, mint a világpiacokon, tehát az az exportőr, aki fölünk búzát visz ki, minden vagonra 6000 leit fizet rá.

Ezt az árkülönbözetet kivételi és deviza jutalommal akarta a kormány kiegyenlíteni és az exportőröknek megígért kivételi jutalom kifizetése céljából vetették ki a lisztre kilónként 90 bani fogyasztási illetéket.

Mivel egyes vidékeken a kisebb malmok nem bírják el a lisztfogyasztási taksát, a pénzügyminisztérium most a legszigorúbban ellenőrzeti ezeket, nehogy adózatlan, ugynevezett fekete-liszt kerüljön forgalomba.

A pénzügyminisztérium az iránt is intézkedett, hogy az inkasszálandó fogyasztási illetékeket azonnal juttassák el a Banca Nationalához, a mely sürgősen fizesse ki a buza-export jutalmát. Mostanig ezek a prémiumok kevesek voltak és ezért késik a jutalmak folyósítása, ami miatt a buzaexportőrök vonakodnak a külföldre szállítani.

Bucuresti-i ellenzéki napilapok megállapítása szerint a buza bel- és külföldi értékesítési akció nem birta a buzaárakat úgy kialakítani, hogy a június 26-iki minisztertanács elhatározattal jóváhagyott kivételi jutalmak biztosítani tudják a buzaexport üzleti rentabilitását. Negura alminiszter, a buzaértékesítési tanács elnöke személyesen járt közbe a jegybanknál, hogy

a vagononként 6000 leies árkülönbözetet vég-

ső esetben úgy egyenlítsék ki, mint az tavasszal történt, amikor a Cagero, Mondial Comert és a Comex-cégek igen előnyös árucserengedélyt kaptak,

amelynek lebonyolításakor a buza ellenében behozott iparcikkreken elért nyereséggel kárpótolták magukat.

De nemcsak a gabonaexportőrök helyzete súlyos, hanem a fa, különösen a fűrészáru vállalatok üzleti kilátásai is rosszabbodtak. Tudvalevőleg Franciaországba éveken át igen sok fűrészárut szállítottunk, de a folytonos fizetési differenciák következtében a francia gazdasági körök most inkább az ausztriai fát vásárolják és annak számára bevételi kedvezményeket is nyújtanak.

Ugyancsak rosszabbodott a faexportőrök szállítási lehetősége a Földközi-tenger mellett levő országokba is, sőt még Palesztinába is, amely pedig az utóbbi években rendkívül sok fűrészelt faanyagot vásárolt a mi piacainkon.

Különösen nagymennyiségű deszkát vett ládák előállítására, amelyekben rengeteg déligyümölcsöt szállítanak a palesztinai termelők és kereskedők. Mivel azonban még a múlt évről is igen sok láda áll felhasználatlanul Palesztinában, most ebből az anyagból sem bírunk exportálni. Görögország is igen jó vevőink közé tartozott, de mivel a román—görög külkereskedelmi kapcsolatok megszakadtak és mivel

exportőrjeink Görögországban rendkívül nagy összegeket veszítettek,

egyelőre a görög piacok számára sem szállítunk faanyagokat. Az általános üzleti pangás miatt gazdasági és pénzügyi körökben ország-szerte erős deprimáltság tapasztalható.

Antonescu pénzügyminiszter 15 pontja a kereskedelmi könyvek illetékezéséről, valamint a számlabélyegek használatáról

Augusztus 15-ig visszamenőleg a legszigorúbban ellenőrzik a rendelet végrehajtását

A kereskedő- és iparostársadalom szempontjából nagyfontosságú miniszteri rendelet érkezett ma az aradi kivetési pénzügyigazgatóságra. A rendeletet — amely a 308.659—935. számot viseli — Antonescu pénzügyminiszter adta ki. A pénzügyminiszter tizenöt pontot közöl a rendeletben és annak intézkedéseit augusztus 15-ig visszamenőleg hatállyal léptette életbe. A rendelet tulajdonképpen számos régi intézkedést is tartalmaz, de a miniszter ezeknek szigorúbb ellenőrzésére hívja fel a pénzügyi tisztviselőket és ezért azokat különösen figyelmebe ajánljuk a kereskedőknek és iparosoknak. Antonescu miniszter „tizenöt pontja” a következő:

1. Az összes kereskedők kötelezettek a kereskedelmi könyvek tényleges vezetésére. (Napló és leltár.) 2. Számlák kibocsátása kötelező: magánvevőknek eszközölt nagybani eladásoknál, valamint kereskedők és kereskedők, iparosok és iparosok, kereskedők és iparosok közötti mindennemű nagybani és kicsinybani eladásnál. (A bélyegtvörvény 13. és 14. szakasza.) 3. A számlafüzeteknek két részből kell állniuk: 1. a füzetben maradó számla-főlapból, 2. a vevőnek kiadandó számlából, amely a főlaptól perforálás által van elválasztva és a kiadásakor kiszakítandó. 4. Ugy a főlapot, mint a kiadott számlát ugyanazon folyószámmal kell ellátni. 5. A számlafüzetben maradó főlap ugyanazokat az adatokat kell hogy pontosan tartalmazza, amelyeket a kiadott számla ma-

gában foglal. 6. A számlákat 1-től kezdődően, folytatódólagosan kell sorszámozni a pénzügyi év végéig, tekintet nélkül az elhasznált számlafüzetek számára. 7. A kereskedelmi könyvek tíz évig megőrzendők. 8. A „Registru Special” a forgalmiadó fizetésére kötelezett adózóknál öt évig őrzendő meg. 9. A vásárlásoknál kapott számlák, valamint az eladásoknál kiállított számlafőlapok vagy számlamásolatok két évig őrzendők meg. 10. A forgalmiadó fizetésére kötelezett adózóknál a vásárlásokra kapott számlák, valamint az eladásnál kiadott számlák főlapjai vagy másolatai 5 évig őrzendők meg. 11. A kereskedelmi könyvek (a naplók és a leltár) zsinórral átfűzve, lapszámozva, lepecsételve, laponkénti 5 leies taxával kell hogy illetékeztve legyenek. Ezenkívül a könyv minden lapja után 2 lei repülőbélyeg vonandó le, amely repülőbélyegben felragasztandó és szintén a pénzügyigazgatóság által érvénytelenítendő. 12. A számlák bélyegzése: a rendes adás-vételi számlák bélyegzése különleges számlabélyegekre alkalmazása által, az alábbi módon történik: a) bármilyen összegig — tekintet nélkül a számla értékére — két ezrelék és 2 lei repülőbélyeg, b) közhivataloknak eszközölt szállításokról kiállított számlák után két ezrelék számlabélyegen és 2 lei repülőbélyegen kívül — a bélyegtvörvény 15. §-ának 3. szakasza értelmében — 1.40 százalékos proporcionális adó is lerovandó, amelyet a számlára a pénzügyigazgatóság vezet rá, c) kivételt ké-

peznek a katonai hatóságok és a posta részére eszközölt szállításoknál kiállított számlák, amelyeknél megengedik, hogy a két ezrelék számlabélyeg és a 2 lei repülőbélyeg mellett a proporcionális adó is 100 lei-ig (7000 lei számlaértékig) bélyegben (timbre mobile) leróható legyen. Magasabb értékű számláknál az adó készpénzben fizetendő be a pénzügyigazgatósághoz. 13. A különleges számlabélyeg két részből áll és pedig a bélyeg azon része, mely az ország címerét ábrázolja, a számla főlapjára alkalmazandó, míg a másik része, amely Ofelésege képeivel van ellátva, a vevőnek kiadandó számlára kerül. 14. A repülőbélyeg teljes egészében a vevőnek kiadott számlára kell ragasztani, míg a számla főlapjára (másolatjára) rá kell vezetni, hogy a kiadott számlát repülőbélyeggel látták el. 15. Minden, a fenti rendelkezések ellen történt, tolvó évi avg. 15. után megállapított kártérítés a pénzügyi közegek által felvett kártérítési jegyzőkönyv alapján a bélyegtvörvény életben levő rendelkezései szerint büntetetik.

Rejtelmeket buznak az aradi motorfűrészek...

Szabad-e taxa nélkül fát fűrészelni az uccákon?.. Más városokban tilos a forgalmas utvonalakon a motorfűrészeket használni

Rövid idővel ezelőtt kezdődött meg a téli tüzfűtésbeszerzés és a nehéz falhasábokkal megterakott társzekerek nyomán egyre több uccában harsannak fel a benzines motorfűrészek bugó hangjai, amelyek nem kis bosszúságot okoznak a nehéz napi munkájuk után pihenni vágyó embereknek. Napról-napra több panasz érkezik hozzánk arról, hogy a motorfűrészek csaknem a hajnali órákban kezdik meg működésüket és késő estig szünet nélkül berregnek.

Egy általánosan ismert vállalkozó elmondta, hogy a Greceanu-uccában reggel 6-tól éjjel 1 óráig fűrészelték az uccán, már pedig a csendrendelet azt is előírja, hogy lehetőleg az udvarokban végezzék a motorfűrészeléstart. Braszovban és Timisoarán a hatóság megtiltotta a forgalmasabb uccákon a motorfűrész használást, nálunk pedig még a legszükebb uccákban is majdnem szabadon dolgozhatnak ezek a gépek, amelyek például a keskeny és forgalmas Goldis-, Metianu-, Eminescu- és Bratianu-uccákban egyenesen akadályozzák a forgalmat. Habár létezik olyan rendelet, amely a nagyon forgalmas utvonalakon tiltja az uccai motorfűrészeléstart, de ezt a szabályt csak kevesen tartják be.

Ujjában ismeretlen egyének arra szólítják fel a tüzfűtők megrendelőit, hogy 29 leit illetéket fizessenek be az egyik közpénztárba, mert anélkül nem engedik az uccán fűrészeltetni a fát.

Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött Aradváros számvevőségénél és pénztáránál, hogy fennáll-e ilyen taksafizetési rendelet? Azt válaszolták, hogy ilyen rendelkezés nem létezik, hanem csupán az Aradra érkező tüzfűtőknál vagononként 40 leit kövezetvényt kell fizetni.

Ezekután érthetetlen, hogy egyesektől miért kívánnak és kik kívánnak fűrészelési engedélyt?

Erre a rejtelmes taksára felhívjuk az illetékes felsőbb fórumok figyelmét, mert ugy látszik, valami egyéni akció kezdődött ezen a téren. Végül megállapítjuk, hogy a forgalom biztonsága és a közönség nyugalma érdekében erőlyes intézkedést kellene foganatosítani, hogy a keskeny és nagyforgalmu uccákban, vagy az erősen igénybevett utvonalakon csak az udvarokban szabadon motorfűrészekkel dolgozni és ez a munka azonban csupán reggel 7 és este 7 óra között bonyolódjon le.

— Összeköttetést kereső külföldi cégek. A Kamarához belga cégek megkeresése érkezett, a melyek összeköttetést óhajtanak létesíteni romániai exportőrökkel. Érdeklődés mutatkozik fa (tölgy, bükk), ládák, dió, napraforgó-olaj, napraforgó-mag, gyógynövények és márvány iránt. Egy spanyolországi cég terpentinolaj és gyantaimportőrökkel keres összeköttetést. A kérdéses cégek címe megtudható a Kamaránál.

A denaturált szesz elosztási engedélyének megsemmisítése után literenkint hat leiel emelte a monopoligazgatóság az árakat

A fogyasztókat kellemetlenül érinti a szeszmonopol vezérigazgatóságának az az új intézkedése, amely a denaturált szesz árának literenkint 6 leiel való megdrágítását tartalmazza. Ezt az áremelést a szeszmonopol igazgatósága burkolt formában hajtotta végre. Ugyanis elrendelte, hogy a denaturált szeszt ezután szintén palackokban hozzák forgalomba és az üvegekért a vevők 6 leiel kötelesek fizetni. A szeszmonopol vezetőségének ez a különös rendelkezése kellemetlen hatást gyakorol a vevőközönségre.

De nemcsak a fogyasztók türelmét teszi próbára a szeszmonopol igazgatósága, hanem folytonosan változó rendelkezései az állam pénzügyi érdekeit is veszélyeztetik. Számtalanszor bebizonyult ugyanis, hogy az ilyen áremelés lecsökkenti

a fogyasztást és emiatt még kevesebb szeszforgasztási adó bevétele van az államkincstárnak.

A mostani 6 leies áremelésnek igen érdekes háttere van. Körülbelül másfél évvel ezelőtt a szeszmonopol a denaturált szesz szétosztási koncesszióját a Dispir című bucaresti-i vállalatnak ítélte oda nyilvános árlejtésen. Slavescu akkori pénzügyminiszter azonban megsemmisítette az árlejtés eredményét és így a Dispir nem bírta megkezdni a denaturált szesz nagyszabású szétosztási munkáját. A szeszmonopol igazgatósága ahelyett, hogy új árlejtésen a legmegfelelőbb ajánlattevőnek juttatta volna a denaturált szesz szétosztási koncessziót, egyszerűen literenkint 6 leiel felemelte az árát és ezt az áremelést kinevezte palackárnak.

Külön árusítási igazolványt kell váltani azoknak a gyümölcspálinkafőzőknek, akiknek nincs földjük és mástól vásárolják a gyümölcsöt

Az aradmegyei gyümölcstermelőket és birtokosokat rendkívüli módon érintő pénzügyminiszteri rendelet érkezett most az aradi pénzügyigazgatóság hatásköre alatt működő szeszmonopol hivatalhoz. A rendelet megvilágítja az 1935. július 9-én kiadott 28.171. számú körrendeletet, amely a gyümölcspálinka főzésével foglalkozó egyének fogyasztási illetékének fizetéséről szól. A most érkezett rendelet világosan előírja, hogy akik mástól vásárolt gyümölcsből állítják elő a cuját és általában a gyümölcspálinkát, de nincs paraszt főzőkazánjuk, csak ipari kazánokban állíthatják elő a szeszt. Ezek a szeszfőzők a szeszmonopol-törvény 70. paragrafusa szerint azonnal megfizetik az illetéket és az általuk előállított gyümölcspálinkát csak külön eladási igazolvány alapján hozhatják forgalomba, mint azt a törvény 210. paragrafusának a) bekezdése előírja.

Azok a szőlőbirtokosok és gyümölcsöskerttulajdonosok — tekintet nélkül arra, hogy van-e paraszt főzőüstjük vagy nincs — mástól vásárolt gyümölcsökből is főzhetnek pálinkát és az 1933. november 10-i körrendelet figyelembevételével nem kell külön eladási igazolványt váltaniok. A pénzügyminisztérium tehát élesen megkülönbözteti az üzletszerű gyümölcspálinkafőzőket azokról, akik saját szőlővel és gyümölcsöskerttel rendelkeznek, mert az utóbbiak még a másoktól vásárolt gyümölcsből is főzhetnek pálinkát, anélkül, hogy külön hatósági igazolványt kellene váltaniok, azonban a taksa befizetése ugyanugy történik, mint azoknál, akiknek nincs saját birtokuk.

= A Banca Nationala szabályellenesnek tartja a román—angol megegyezés árutartozási fizetéséről szóló részét. Tudvalevőleg Leon kereskedelmi alminiszter az utóbbi hetekben Londonban hosszasan tanácskozás után szerződést kötött az Angliával szemben fennálló áru és egyéb magánadósságaink fizetéséről. Az egyezmény függeléke szerint a részletek pontos fizetését a Banca Nationala garantálja. Ugyáltszik a Londonban tárgyaló bizottság ennek letárgyalása előtt nem fordult a Banca Nationala igazgatóságához és annak megkérdezése nélkül írta alá a szerződést. Erre enged következtetni az a bucaresti-i jelentés, mely arról számol be, hogy a Banca Nationala Antonescu pénzügyminisztert arra kérte: juttassa el ellenvéleményét az angol kormányhoz. A Jegybank terjedelmes memorandumában rámutat arra, hogy a román—angol új fizetési egyezménynek fentemlített szakasza ellentétben áll a Banca Nationala alapszabályaival.

= Ezután a kenyér, hus, tej, főzelék, gyümölcs és a hal áráról is havonként kétszer kell kimutatást küldeni a kereskedelmi minisztériumba. Mint Bucarestből jelentik, a kereskedelmi minisztérium körrendeletet intézett az összes állami ipari és kereskedelmi felügyelőségekhez, amelyeknek kötelességükké teszi, hogy ezután is havonként kétszer küldjenek a minisztériumba kimutatást az előző rendeletekben felsorolt 88 közszükségleti cikkről. De ezeket a minisztérium még kiegészítette a kenyérrel, hussal, tejjel, főzelékekkel, gyümölcscsel és a hallal, amelyeknek árait is bele kell foglalni a táblázatba, mert a minisztérium speciális megbízottjaival fogja ellenőriztetni, hogy az árak megfelelnek-e a mai gazdasági viszonyoknak.

Emelkedik a buza ára

Bucarestből jelentik: A buza ára emelkedőben van, 100 kilogrammonként 57 leies emelkedés is előfordult. Áresés csak négy megyében: Vlasca, Ialomița, Buzau és Constanta megyékben észlelhető. A valószínű buzatermés 277 ezer vaggon. Ebből exportálható 37 ezer vaggon, míg a többi rész a belső fogyasztásra kell. Élénk eladások kezdődtek.

Holnap ül össze a földművelésügyi minisztériumban a buzaértékesítési bizottság Negura elnökletével, amely megállapítja a szeptemberi exportprímákat, valamint az exportőrök szövetségének intervencióját, annak érdekében, hogy az alsóbb minőségű buza is exportálható legyen.

= Nagymennyiségű jugoszláviai gabonát szállít a CFR. Bucarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amellyel a vasúti tarifa 303. szakasza szerinti kedvezményt engedélyezi a Jugoszláviából Csehszlovákiába szállítandó gabonaneműekre. A rendelet szerint a jugoszláviai gabonát Decebal (Aradmegye), Valea lui Mihai, Halmeu, Dragos Voda és Valea Viseului vámpontokon át lehet szállítani és román területen sehol sem szabad a szállítmányokat kirakni. Mezőgazdasági és gabonakereskedelmi körökben nagy feltűnést keltett a CFR fenti rendelete, mely alacsony tarifát biztosít a nálunk keresztülhaladó jugoszláviai gabonának, holott mindenki emlékszik még arra, amikor néhány évvel ezelőtt a jugoszláviai államvasutak különböző intézkedésekkel akadályozták meg állatszállítmányainknak Olaszországba való átvitelét és emiatt kiszámíthatatlan károk érték nemzetgazdaságunkat. Sajnálatos módon vegyes irigységgel állapítják meg a gabonaexportőrök, hogy Csehszlovákia nem nálunk, a szomszédos országban, hanem Jugoszláviában, tehát a tőle harmadik államban szerzi be gabonaszükségletének jelentékeny részét.

= Az aradi pénzügyigazgatóság felszólítja az autótulajdonosokat, hogy a második évnegyedre esedékes autódólt haladéktalanul fizessék be, mert a pénzügyigazgatóság megkezdte a razziaikat és mindazokat, akik adófizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, szigorúan megbünteti.

= A „Consum” új számának gazdag tartalmából a következő főbb cikkek emelendők ki: A hadikölcsönkötvények problémájának megoldása érdekében indított akció eredményt ígér. Módosítja a kormány az eddig megkötött fizetési egyezményeket. Félmilliárd leies megrendelést kapott a hadügyminisztériumtól a brasovi repülőgépgyár. Fizetéseképtelenségek, új óégek és óégváltások, közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérem mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

Társasut Moszkvába

a Színházi Ünepségek alkalmával 1935. szeptember 1—10

és egyéni utazások Szovjet-Unió bármelyik városába.

az „Intourist” orosz hivatalos Utazási Iroda rendezésében.

Romániai vezérképviselőt:

a WAGONS-LITS/COOK

Utazási világállalat, amelynek irodái: prospectusokkal és felvilágosítással szolgálnak. 4587

FÓRUM

A lőtérszűkítő aszfaltozása

Kaptuk a következő panaszos levelet:

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Hetekkel ezelőtt történt, hogy Arad fölött valhar vonult végig, aminek következtében a földalatti kábel-vezeték megrongálódott és a város utcáinak egy részére sötétség borult. A villanygyár ekkor mindent elkövetett, hogy a hibát megtalálja. Ennek érdekében azonban számos helyen méteres távolságokon fel kellett szakítani az aszfaltot a kábel megvizsgálása végett. Minden aradi polgár tudja, hogy a Bul. Regina Marian, valamint több mellékutcában is napokon át dolgoztak a villanygyár emberei, amíg a hibát megtalálták. Később a kábeleket újból befedték és azokra a helyekre, ahol néhány nappal ezelőtt még ür tátongott, aszfaltdarabokat szórtak.

Azt hiszem, hogy nemcsak a magam véleményét nyilvánítom, hogy ezek a felszakított aszfaltúccák nagymértékben akadályozták és akadályozzák a gyalogjárók közlekedését. Az ember léptenyomon megbotlik vagy a felszakított aszfaltba, vagy azokba az aszfaltdarabokba, amelyeket az uccán elszórtak. Szükséges lenne tehát a mielőbbi aszfaltozás. Arra kérem szíves válaszát, hogy kinek a hatáskörébe tartozik a felszakított aszfalt megjavítása? Kinek kell erről gondoskodni: a városnak vagy pedig a villanygyárnak?

Mély tisztelettel,

Egy régi előfizető.

A fenti levél tartalmával kapcsolatban érdeklődtünk a villanygyár vezetőségénél, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— A felszakított aszfalt megjavítása a mi kötelességünk. Ezeknek a munkálatoknak elvégzését a Rossi és Pellegrini cégre bíztuk, amely már meg is kezdte az aszfalt javítását. Előreláthatólag két—három napon belül mindazokon a helyeken, ahol a villanygyár emberei szakították fel az aszfaltot, sima lesz a gyalogjáró és további panaszokra nem lesz ok.

Ujra garázdálkodik Arad-Podgoria legendás banditája

Közel egy hónapja már, hogy Bisorca Ioan, a félelmetes bandita, aki valósággal a hírhedt Oprea utódjává avansált, az Arad-podgoria hegységben garázdálkodik. Bisorca az aiudi fegyházból szabadult ki, ahol többszöri büntetését töltötte. Egy ideig Oprea bandájának volt a tagja, majd Oprea gyászos vége után önálló működésbe kezdett.

A csendőrség már hosszabb ideje nyomon követi Bisorcát, anélkül azonban, hogy eddig sikerült volna kézrekeríteni. Tegnap délután izgalmas jelenet során kis híján mult, hogy a banditát nem ejtették foglyul. Az Agri—Masca közötti erdőszegben egy csendőrkülönítmény megpillantotta a banditát, amint az egyik völgyelcs fahidján áthaladt. A csendőrök rákiáltottak, majd amikor a bandita futásnak eredt, tüzelni kezdtek, azonban eredménytelenül. Bisorcának sikerült elmenekülnie az erdő sűrűjébe és azóta ismét nyoma veszett.

Külföldiek 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek a budapesti őszi vásár alkalmából

Budapesti tudósítónktól: A magyar főváros új vásárra készül. Augusztus 30-ikán nyílik meg a városligeti Iparcsarnokban a kisiparosság Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárja, melyet már az elmúlt évben is számos külföldi vevő keresett fel. Ez évben különös súlyt helyeznek a külföldi közönség érkezésére. Ezért augusztus 24-től kezdve 50 százalékos menetjegykedvezményt adnak az összes magyar vasutakon mindazoknak, akik az Őszi Lakberendezési Vásár igazolványát mutatják fel. A vásárigazolványok árusítását a magyar hivatalos menetjegyiroda, az IBUSZ végzi, amely gondoskodott arról, hogy a közönség az Őszi Vásár igazolványait a külföldi hivatalos menetjegyirodák és azok megbízottjai útján is beszerezhesse.

Szerelmi házasság — akadályokkal

Egy aradmegyei földbirtokos szerelmi regénye — happyend nélkül

Az alább következő kis történetet egy a napokban benyújtott ügyészégi aktából másoltuk ki. I. Z., egyik aradmegyei falucskában lakó gazdag földbirtokos 23 éves egyetemi hallgató fia, már hosszú idő óta szerelmes volt a falucska szegény foltozó-sussterének feltünően szép leányába, akit feleségül akart venni. A gazdag szülők azonban hallani sem akartak romantikus hajlamu fiuk mesalliance-áról, s előbb külföldre küldték fiukat „felejtetni”, később pedig az addig elodáztat katonai szolgálatra való azonnali behívását eszközölték ki, csak hogy távoitarsák szerelmesétől. A fiatalok azonban ebbe semmiképp sem tudtak belenyugodni és elhatározták, hogy bármilyen áldozatok árán is összeházasodnak.

Az elhatározást tett követte. A katonaságnál való jelentkezési határidő előtt néhány nappal a fiatalok titokban egyik clujmegyei községbe utaztak, ahol néhány napi tartózkodás után jelentkeztek a falusi jegyzőnél, aki nagykorúságukra való tekintettel annak rendje és módja szerint összeadta őket. Boldogságuk azonban nem tartott sokáig, mert a fiatalok szülei tudomást szereztek a dologról, azonnal Clujra utaztak, ahol egyik ismert ügyvéd után beadvánnyal fordultak a cluji ügyészhez, melyben fiuk házasságának megsemmisítését kérték, egy nemrég életbelépett törvény alapján, mely a házasság legális megkötéséhez a házasság színhelyét választott falu vagy városban való előzetes letelepedést vagy legalább három hónapi ottlakást ír elő. A törvény törvény s így a boldog frigy napjai valószínűleg meg vannak számlálva.

Német repülőgép

a nyílt tengeren megmenekült egy dán hadi pilótát

Berlinből jelentik: A német Luftansa egyik utasforgalmi repülőgépének vezetője Oslóból jövet, Kopenhága közelében a Sund vizéből kimentett egy dán hadipilótát, aki zuhanó gépéből ejtőernyővel kiugrott, de a kedvezőtlen áramlatok miatt még távolabb sodródott a parttól, mint gépének lezuhanási helye volt. A dán hadipilóta a hullámlásban már alig tudta a felszínen tartani magát, amikor leszállt közelében a vízre a Luftansa gépe és személyzete a gép fedélzetére vette és partra juttatta a dán repülőt.

Éjszaka akarta megvakítani és megölni

alvó anyját a bosszuálló leány

Lugojról jelentik: Kegyetlenül akart bosszút állani egy fiatal lugoji leány az anyján, aki nem jó szemmel nézte, hogy leánya viszonyt folytat egy henteslegénnyel. Selesanu Hermina tizenhatéves, feltűnően szép textilgyári munkásleány egy henteslegénnyel udvaroltatott magának, ami miatt állandó volt a veszekedés a leány és az anyja között. A leány semmiképp sem akart lemondani udvarlójáról. Amikor az anyja nem engedett, a leány kijelentette, hogy viselkedéséért majd keservesen fog megfizetni.

Az alkalom nem is váratott magára sokáig. A leány pár nappal a veszekedés után már be is váltotta fenyegetését. Éjszaka, amikor az anyja aludt, a szép Hermina felkelt az ágyból, a konyhából

hatalmas kést vett magához. Előbb ki akarta szurni anyja szemét, aztán végezni akart vele.

A bosszuálló leány szerencsére nem találta el anyja szemét a sötétben, úgy hogy csak a homlokát vagdosza össze. A vérző fejű asszony felébredt, kiszaladt a szobából és segítségért kiabált. A szomszédok fogták le a dühöngő lányt. A különös gyilkossági kísérlet ügyében most folytat nyomozást a rendőrség.

SPORT KÖZLÖNY

Őszi csapataikkal startolnak az aradi élcsapatok a Miclea-kupáért folytatott küzdelemben

— A vasárnapi Gloria—AMEFA-meccs a műsor fénypontja —

A Nemzeti bajnokság csak szeptember 1-ével indul meg (Gloria—Universitatea Cluj), de az őszi szezon megkezdését tulajdonképpen már vasárnapra tehetjük, amikor

legjobb csapataink első ízben mutatkoznak be azokkal az együttesekkel, amelyekkel az őszi szezont végigküzdeni akarják.

A Gloria az elmúlt évben elhunyt kiváló elnöke, Miclea Sever dr. emlékére kupát alapított, amely ezévből először kerül kiírásra és azon a két divíziós csapaton kívül a kerületi bajnokság legjobbjai, a CAA és SGA együttesei vesznek részt. A kettősnapi műsort már közzétük, e szerint szombaton a Gloria és SGA, az AMEFA és CAA találkoznak, míg va-

sárnap a CAA az SGA-t kapja ellenfélnek és a főmeccsen a két kitűnő divíziós csapat mérkőzik meg egymással.

A szombat—vasárnapi meccseken a csapatok már szerepeltetni fogják az új akvizíciókat.

hogy a csapatok a következő héten meginduló bajnoki szezonra kellőképpen összeszokott együttesekkel állhassanak ki. A Glóriában így szerepelni fog Weichelt, Lupas, esetleg Körösladányi és Rohan is. Az AMEFA-ban feltétlenül sor kerül Sadovschira (Bugarin a válogattal turázik), továbbá Marschalkó, Bellai, Perneki és Batrin szerepeltetése csaknem bizonyos. A CAA-ban Tolan, Habás, Karabell, az SGA-ban Schwarz játszanak az új szerzemények közül.

Teljes forduló a „Cupa Valea Crisului”-ban

Ponorul (Vata) — Sebisana (Sebis) 5:5

Ponorul (Vata)—Sebisana (Sebis) 5:5. A mérkőzés egyenlő erők küzdelme volt, a játék tulerélyes módon folyt le. A sebisai csapat Fuca öngóljával tudott csak kiegyenlíteni.

Avram Iancu (Halmagiu)—Dacia (Beliu) 5:1. Gyönyörű játék, valóban lovagias küzdelem volt. A beliu-i csapat veresége a közönség soraiban óriási meglepetést kelt. Az örvendő tömeg Schenket, ki négy gólt lőtt, vállain vitte le a pályáról.

Juventus (Brád)—Unirea (Gurahont) 5:2. A jobb csapat szép játék után győzött. A kupáért folyó győzelmek folytatódhatnak.

A fenti meccsek után a táblázat most így alakult:

1. Avram Iancu	3	2	1	—	10	2	5
2. Juventus	3	2	1	—	13	7	5
3. Ponorul	4	1	3	—	14	13	5
4. Sebisana	3	—	3	—	12	12	3
5. Unirea-CFR	2	—	—	2	4	10	—
6. Dacia	3	—	—	3	3	12	—

HAPAG

1935. évi

Őszi utazásai délre

Őszi utazás a Közép-tengerre
aug. 27. — szept. 14.

Nagy Hapag keleti utazás
szept. 16. — okt. 9.

Őszi utazás az Atlanti ocean szigeteire
szept. 28. — okt. 14.

Őszi utazás a nyugati Közép-tengeren át
okt. 11—29.

a „Millwaukee” és „St. Louis” kitűnő motoros hajókkal.

Mérsékelt részvételi díjak.

Olesó ünnepi utazások a Közép-tengerre és Afrikába a DEUTSCHE AFRIKA LINIEN hajóival.

Jelentkezések, információk és díjmentes prospektusok:

K ÜNSTLER

Vizum- és Utazási Iroda

Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 86.

A létért való küzdelemben csak az egészséges ember győzi!

Használja tehát csak a legbiztosabb 500

Jack Medica világrekordot javított a Japán—USA-uszóversenyen

Tokióból jelentik: Az első Japán—Amerika uszómérkőzés, amelyet a tokioi uszóstadionban bonyolítottak le, remek eredményeket hozott. A tokioi 50 méteres stadion pályáján megtartott válogatott viadalon a japán uszók 22, az amerikaiak pedig 20 pontot értek el. A verseny folyamán Medica 4 p. 45.2 mp.-es idővel világrekordot javított a 400 méteren (Régi rekord: Makino 4 p. 46.4 mp.). A 100 méteres hátuszást Drysdale USA 1 p. 10.2 mp.-el nyerte, a 100 méteres melluszásban pedig Koike (Japán) győzött 1 p. 13.6 mp.-es idővel. A 4×100 méteres gyorsuszóstafétát az USA csapata nyerte 3 p. 53.8 mp.-el, ami 58.45 mp.-es átlagnak felel meg. A 4×200 méteres stafétában is világrekordot javítottak: Japán 8 p. 42.2 mp.-el nyert.

O VASÁRNAP KEZDŐDIK A KERÜLETI BAJNOKSÁG. Az alkerületi elsőosztályú futballbajnokság vasárnap kezdődik: 1. az AMEFA-pályán a Juventus és az Intelegera mérkőznek egymással.

O Transilvania—Hakoah mérkőzés vasárnap. A Transilvania sporttelepén vasárnap a Transilvania a Hakoah három csapatát (ifjúsági, tartalékcsoapat és első csapat látta vendégül.

O Török csapat Bucurestiben. A sztambul Galata Serail csapata vasárnap Bucurestiben játszik.

O A francia—belga—olasz—svájci országok közötti kardvívóversenyt Vichyben Olaszország nyerte 3 győzelemmel, 2. Belgium 1 győzelem, 3. Svájc, 4. Franciaország.

O Gazdag műsort bonyolít le a magyar válogatott. A magyar válogatott futballesapat az őszi szezon folyamán gazdag válogatott programot bonyolít le és pedig szeptember 22: Magyarország—Csehszlovákia, október 20: Ausztria—Magyarország (Európa-kupa-mérkőzések), november 10: Magyarország—Svájc (barátságos), november 24: Olaszország—Magyarország (Európa-kupa meccs), december 1: Páris—Budapest.

O A cseh bajnokság megkezdődött. Az első forduló mindjárt derbyt hozott: a Spárta 2:1 arányban legyőzte a Slaviát. A további eredmények: Teplitzer FK—Nachod 4:1, DFC—Moravska Slavia 1:0, Bratislava—Zidenice 1:1, Prostějov—Kolín 1:0, Viktoria Pilsen—Kladno 3:3, DSV Saaz—SK Pilsen 4:2.

Az aradi iparosok az új ipartörvény javaslatának módosítását kérik

A legutóbbi sghisoarai iparos-kongresszuson Alexandru Samoil szenátor tudvalevőleg ipartörvényjavaslatot terjesztett elő, amelynek egyes példányait a kiküldötték között kiosztották tanulmányozás végett. A javaslat tanulmányozása céljából Coroban Stefan, a kisiparos szövetség aradi fiókjának elnöke értekezletet hívott össze, amelyen számos felszólalás hangzott el. A felszólalásokban az iparosok kiemelték a javaslat előnyeit, ugyanakkor azonban felsorolták azon kívánságokat is, amelyeket a javaslat nem foglal magában. Ezek között a lényegesebbek a következők:

A javaslat értelmében az iparosok csak a kézműveskamaraik körzet területén árusíthatnak. Egyes felszólalók azt kérték, hogy ezt a jogot még inkább korlátozzák és az iparos csak abban a városban vagy községben árusíthasson, ahol iparengedélyt kiváltotta. Ez alól kivételt csak a nagy vásárok képezzenek. Az özvegyekre vonatkozóan a tervezet úgy határoz, hogy ezek férjhezmenetelükig, vagy a férjük halálától számított öt esztendeig üzhessék férjük iparát. Az aradi értekezleten azt kérték, hogy a negyven éven túl lévő özvegyek halálukig üzhessék az ipart.

Több felszólaló annak a kívánságának adott kifejezést, hogy az állam oly módon segítse a kisiparosokat, hogy gépeket adjon nekik. Ezek a gépek tíz esztendőn belül a kisiparos tulajdonába mennének át. Foglalkoztak a javaslatnak azzal a pontjával is, hogy legalább annyi kézműveskamara

rossz az üzlet?
újjaéled!
hogya jár a
reklámélet

1578

a „reklámélet” az egyetlen magyar szaklap szerkeszti: balogh sándor, előfizetési ára évi 530 lei kiadóhivatal: budapest, v. kerület lipót-körút 9. szám

legyen, mint ahány kereskedelmi és iparkamara van. Az aradiak azt kérik, hogy legalább harminc kézműves kamarát létesítsenek.

Szóba került az is, hogy a javaslat felhatalmazza a kézműveskamaraik vezetőit arra, hogy az iparosoknál razzziákat tartsanak. Ezt a szakaszt olyképpen kívánják módosítani, hogy csak a kamara igazgatóságának tagjai vehessenek részt razzziákon és ezek is csak más hatóságokkal karöltve. A javaslat arról is intézkedik, hogy csak 25 éven felüli iparos legyen a kamara vezetőségébe választható. Ezzel kapcsolatban az a kívánság, hogy csak román állampolgárok lehessenek megválaszthatók és pedig olyanok, akik legalább öt esztendeje önálló iparosok.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Másodvirágzás” jelígenek levele van, kérem átvenni. 4727

„Osz” jelígenek levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4736

ALKALMAZÁS.

Önállóan szabni, varrni tudó nőt társnak keres bevezetett modern szalon. Cím a kiadóban.

SZOBALÉNY, esetleg mindenek is lehet azonnal vagy szept. 1-től keresetlik. Cím a kiadóban. 4730

MASAMODNÓT elsőrangú azonnalra levesz. Ajánlatot „Salon Chic” Oradea. 4732

PERFEKT deutsch-rumänisch sprechende Erzieherin mit Matura sucht Stelle zu Kinder. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4738

LAKÁS.

ELEGANS különbejártú butorozott szoba fűrdőszoba használatra azonnalra kiadó. Ludwig, Str. Eminescu 40. I. emelet 4723

KETSZÓBAS, konyhás, fűrdőszobás lakás kerestetik, lehetőleg magánháznál. Címeket a kiadóba. 4738

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Új és használt autógummi 30x5 dimenzióban jutányosan eladók. Cím a kiadóban.

FIGYELEM!

Friss dunai hal és élő marosi hal érkezett

Lutwák és Abramovici céghez mélyen leszállított árban.

Ingatlanok

adás-vételét a legelőnyösebben közvelem.

Házak eladására 50 ezertől 5 millióig és telkek, földek, szőlők, stb. értékesítésére vannak megbízásaim.

Hatschek

ingatlanforgalmi irodája
Bulev. Carol No. 46.
(Lakás ugyanott.) 1152

a Banca Nationala és az Ipar-
testület között.

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comisio” Dacia kávéház mellett. 3651

INGATLAN.

BELVÁROSI háztelkek eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4729

ÜZLETEK.

ELADO Socodor községben egy tejcsarnok és vendéglő, árendába is adható. Érdeklődni Drăgan Gheorge, Socodor No. 3-5. 4731

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT egy barnabőr ridikül, benne egy vasúti Carnet Nyári Margaretta néven. Kérem a becsületes megtalálót adja le Nyárinál, Str. Rahovei 105. alatt.

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 22.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.35: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.15: Rádiózenekar. 8.20: Kétzongorás hangverseny. 9: Aida. Verdi operája gramofonlemezekon 12-1.30: Szórakoztató zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemek. 11.20: Dugonics András. Etelka. Felolvasás. 11.45: A napozás. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Állás. Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.40-3.20: Fellner Ferenc dr. énekel zongorakísérettel. 5.10: Asszonyok tanácsadja. 6: Kola József szalon. és jazz-zenekarának műsora. Weygand Tibor énekszámaival. 7: „Olasz egyetemi élet” 7.30: Zenekari hangverseny. 9.10: Magyar Imre és a Magyar Rádió. 10.10: Simonffy Margit előadestje. 10.45: Hanglemek. 12.15: Len Baker jazz-zenekarának műsora. — Budapest II. 6.30: „Az árado Jang Cs. szalon. 7.30: Hanglemek. 8.10: A végrejárt. A. G. György dr. előadása. 8.50-10: Zenekari hangverseny. 10.10: Hírek. 10.30-11.20: Cigányzenekar. — Bécs. 7.30: Szimfonikus hangverseny Salzburgból. Vezényel Arturo Toscanini. 2.10: Gramofon. 3: Vasa Prihoda-lemek. 5.10: Jellemdarabok. 6.30: Zongora és énekszámok. 8.35: Könnyű zene. 11.10: Erna Sac lemezei. 11.30: Zenekari hangverseny énekszámokkal Átvitel Párisból. Utána tánczene. — Belgrad. 12: Gramofon. 12.30: Rádiózenekar. 2.15: Orosz dalok. 5: Gramofon. 5.30: Rádiózenekar. 8: Gramofon. 9: A királyi várda zenekarának hangverseny. 11: Hírek. 11.20: Gramofon. 12: Étermi zene. — Berlin. 7.30: Hamburg. 1: Könnyű zene. 5: Kamarazene. 6: Könnyű zene. 7: Mandolin zenekar. 8: Leányok énekelnek. 8.20: Zongoraszámok. 10: Hamburg. 11.30-1: Szórakoztató és tánczene. — Deutsch-landsender. 7.30: Könnyű zene. 1: Könnyű zene. 3: Könnyű zene. 5: Szórakoztató zene. 7: Csemlalószámok. 8: Tarka népzene. — Hellsberg. 6: Könnyű zene. 7.30: Hamburg. 1: Könnyű zene. 5: Könnyű zene. 7: Mandolin zenekar. 8.30: Dalos ifjúsági óra. 9.15: Népdalok. 11.35-1: Tánczene. — Milano. 12.30: Könnyű zene. 2.05: Rádiózenekar. 6.05: Énekszámok. 9.40: Csendorzenekar. 11.10: Tánczene. — Pozsony. 1.15: Gramofon. 5: Brunn. 5.30: M. Ostrava. 6.50: Magyar közvetítés zongoraszámokkal. 7.50: Gramofon. 8.25: Brunn. 11.35: Magyar hírek. 11.50: Gramofon.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 23.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.35: Gramofon. 6: Rádiózenekar. Caludi. Nyitány. Gounod: Faust betett. Puccini: „Pillangókisasszony”.

KÖNYVEK

Bródy Sándor legszebb írásai. A mai elbeszélőirodalomnak zseniális előfutára volt Bródy Sándor, akinek rengeteg munkáját alig 10 évvel halála után méltatlanul kezdte felejtetni a közönség. Ez a könyv, melyet az Atheneum az idei könyvnapra pompás kiállításban jelentetett meg, most egyszerre elűzi a feledés veszélyét. A könyvben csupa remekművet találunk, cikket, novellát, azt, ami a hatalmas munkásságból legértékesebb és legmaradandóbb. A vaskos kötet kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

Fények és árnyak. Egy új háborús regény. Biró Zoltán: „Fények és árnyak” című regénye háborús regény a szó legjobb értelmében. Színhelye váltakozva hol a front, ahol hőse: Péter János verekszik jó katonamódjára, hol meg az otthon, az otthonhagyott szerelem. Péter Jánosból hőst csinál a véletlen, de ez a hírnév megfosztja a nőtől, akit szeretett és aki most helyette a halottnak hitt hőst szereti. Egyszerű és tiszta írás Biró Zoltán könyve. 240 lap. füzve 63, vászonkötésben 96 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Pantheon-ujdonságok jegyzékét.

„A boldog ember”. Móricz Zsigmond új regénye. Egy tiszaháti kisgazda elmondja, hogyan folyt az élete kicsiny gyerek korától egészen addig, amíg megházasodott. Ennyi Móricz Zsigmond új regénye, amelynek szövegét még Móricz Zsigmond maga sem írt. A báj és erő csodálatos tökéletességgel ölelkezik ennek a falusi éposznak hangjában. Móricz Zsigmond új regénye az Atheneum könyvnap kiadványa, büszkesége és ékesége a magyar irodalomnak. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

Mercier: Nyitány. Urbach: Ábránd. Grieg műveiből Waldteufel: Aranyeső. Dvorák: Két szláv tánc. Borkievitz: A baromfiudvarban. 8.20: Operalemezek. 9.15: Hegedűszámok. 9.45: Énekszámok. 10.05: Rádiózenekar. 11.25: Rádiózenekar. 12-2: Gramofon. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemek. 11.20: Időszerű apróságok. Felolvasás. 11.45: Ifjúsági közlemények. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Szalonzenekar. 2.30: Cigányzenekar. 5.10: A rádió diák-féltője. 6: „Szipéria. Oroszország nyersanyagaitörése”. 6.30: Gergely László zongorázik. 7.05: „Magyarország amerikai szemmel”. 7.35: Kármán Gizi énekel zongorakísérettel. 8.10: Két költő: Weöres Sándor és Jékely Zoltán verseiből olvasnak fel. 8.45: Hanglemek. Nagytakarítás a lemezszekrényben. 9.15: Sportközlemények. 10.05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 11.35: Cigányzenekar muzsikál. Orbán Sándor énekel. 12.15: Patáky Vilmos jazz-zenekarának műsora. — Budapest II. 7.50-8.10: „Mi újság az aviatikában?” Magyar Sándor előadása. 8.15-8.50: Komáromy Pál énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.55: „Mit írtak a lapok ma száz éve?” 9.50-10.50: Hanglemek. 12: Hírek, időjárásjelentés. — Bécs. 1: Szórakoztató zene. 2.10: Szórakoztató zene. 3: Umberto Urbano lemezei. 4.40: Kétzongorás hangverseny. 5.15: Grieg-művek gramofonon. 9.40: Szimfonikus hangverseny. 11.10: Szórakoztató zene. 12.45-2: Könnyű sztrák melódiák. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 1: Katonazene. 5.30: Kamarazene. 8: Gramofon. 8.30: A nemzet órája. 9: Dalok. 9.50: Gramofon. 10: Zagráb. 11.20: Gramofon. — Breslau. 6: Reggeli hangverseny. 10: Szórakoztató zene. 1: Könnyű dalok. 4.30: Hönig-dalok. 6: Rádiózenekar. 8.20: Rádiózenekar. — Lipce. 7.30: Heilsberg. 1: Könnyű zene. 3: Könnyű zene. 6: Könnyű zene. 7: Leányoknak. 8.05: Tánczene. 9.15: Köln. 9.45: Rádiózenekar. 12: Stuttgart. — Milano. 12.30: Gramofon. 2.05: Könnyű zene. 6.05: Szórakoztató zene. 9.40: Vigjáték. 11: Kamarazene. Pozsony. 7: Prága. 10.50: Prága. 12.05: Prága. 1.30: Mor. Ostrava. 4: Mor. Ostrava. 5.30: Kassa. 6.50: Magyar közvetítés. 7.30: Gramofon. 8.50: Prága. 11.45: Gramofon.

HIRDESSZEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!